

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 coroane.
Pe o jumătate de an 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Apare în fiecare Duminică

INSERATE

se primesc în biroul administrației la strada Poplicii nr. 16.

Un șir garsonal prima dată 14 bani, a doua oară 12 bani a treia oară 10 bani.

Alegerile în comitate.

În nr. 42 al „Foii” am atras atenția cetitorilor noștri asupra alegerilor la congregațiunile comitatense. Am pus la înimă fie-cărui Român alegător să se folosească de dreptul acesta, călăuzit fiind numai de datorința, ce o are ca Român. Datorința aceasta, am zis, că și-o va împlini numai dacă va alege ca membrii Români și încă de aceia, cari să nu fie slujbași sau altminteri atârători de cei-ce nu binele nostru îl voiesc.

Alegerile acestea s'au isprăvit. În cele următoare facem după rapoartele sosite o dare de seamă despre rezultatele lor.

În comit. *Sibiului*, unde Românii trăiesc în cele mai multe cercuri amestecați cu Sași, a eșit lista română învingătoare în cercul Seliștei, cercul II-lea al orașului Sas Sebeș și cercul rural al Sebeșului. În cercul Noerchiului, unde n'a fost până acum nici un Român, au reușit de data asta cu unul. În c. Bradului s'au ales pe lângă Sași și 2 Români. La actul alegerii n'au luat parte cei îndreptățiți din comunele Porcești, Poplaca și Reșinari.

În comit. *Făgărașului* nu s'au schimbat lucrurile față de trecut. Au reușit și acum mai tot Români, dar mulți dintre ei sunt funcționari, așa că în chestii, cari privesc interesele noastre naționale, de puțin folos vor fi. Și unde s'au încercat cu liste pur naționale, n'au prea isbutit, din cauza neînțelegerilor între fruntași, ceea-ce s'a putut observa mai ales în cercul Scorciului.

Comit. *Brașovului*. În orașul Brașov s'au ales în suburbiul Schei Români. La Săcele încă au isbutit Românii să alegească câțiva membrii, făcând o învoială cu una din partidele maghiare.

Comit. *Târnava-mare*. Aici Românii alegători sunt în minoritate (mai puțini) față de Sași și Maghiari, afară de aceea s'au dovedit, că unii Români îndreptățiți nici n'au fost induși în listă. Aici n'a fost ales nici un Român...

Comit. *Hunedoarei*. În cercul Orăștiei s'a ales conform pactului 1 membru român, în cercul Romozului numai Români, tot așa în cercul Dobrei, unde Românii s'au purtat foarte brav. În cercul Băiței s'au ales 9 de ai noștri și 1 străin, comitele-suprem, căruia Românii i-au dat voturile de *milă*. Mărturisim, că n'a fost creștină această mila aceasta. În cercul Baia-de-Orie lista română a căzut cu rușine. Causa e, că alegătorii români nu sunt organizați, preoții și învățătorii puțin s'au interesat.

Comit. *Caras-Severin*. Aici au fost aleși 74 Români, între cari mulți funcționari.

În comit. *Aradului* au fost aleși aproape 120 membri municipali români, mai mulți de cum au fost în periodul trecut.

Comit. *Alba-Infer*. În cercul Abrudului au câștigat Românii 3 locuri. Slab s'au purtat alegătorii din Roșia, cari s'au făcut coadă la toporul străinului. În Blaj a reușit lista noastră față de străinilor. În cercul Barabant s'au ales 5 Români. În cercul Ighîului, unde până acum n'au fost Români, au reușit

2, tot așa în cercul Uoarei. În cercul Vingardului din 13 membri 12 sunt Români, dar' tot slujbași. Preoții și poporul au arătat puțin interes, căci din 331 alegători abia s'au prezentat 160, dintre cari 60 au ținut cu străinul. La Zlatna Românii au pierdut un loc din cauza neînțelegerii Buciumanilor.

Comit. *Turda-Arieș*. În cercul Iarei au căzut Români cu câteva voturi, dar numai din cauza abuzurilor. Ziua de alegere a fost vestită numai cu 2 zile înainte, la alegere au adus și nealegători, numai ca să trântoască pe Români. Mai mult interes au arătat alegătorii din Câmpeni, Bistra, Cortege și Vidra. Câțiva preoți și învățători n'au participat la alegerile municipale, dar' la cele dietale, unde nu aveau ce căuta, da.

Comit. *Cojocnei*. În cercul Gelăului n'a putut reuși nici un Român. Causa a fost în mare parte slăbiciunea Românilor. Tot așa s'au întâmplat în cercul Vălășutului, unde dirăgătorii smulgeau listele cu candidații naționali din mâinile Românilor, cari, ca niște oi, primeau pe cele străine. Ce dragoste au slujbașii față de noi se vede și din vorbele unui dirăgător, care a zis cătră alegătorii Români: „Pentru Români nu e loc în congregație!”

Comit. *Solnoc-Dobâoa*. În cercul Retezului a învins lista română. În cercul Capolnoc-Mănăstur au reușit 4 Români, în al Făureștilor 2 Români și încă 3 după naștere, dar' nu și după purtare. În cercurile acestea, unde partea cea mare a Românilor s'a purtat brav, s'au săvârșit cele mai mari ilegalități și terorizări, numai ca să-i înspăimânte, ceea-ce însă n'a prea succes.

FOITA.

CURCANII.

Scenă militară, potrivită a fi predată de elevi și de juni.

— Prelucrate după piesa dramatică cu acest titlu a dlui Gr. Ventură. —

Persoanele:

Căpitan Lupu.

Căpitan Coroiu.

Tară-Lungă

Stan

Șerban

Ioan

Neașcu

Andrei

Nicu

O sentinelă

Alți soldași.

Scena I.

Toți soldașii, afară de căpitani.

(E noapte. Focul arde. Soldașii dorm împrejur, sentinela umblă (ține

post) în fundul scenei. La dreapta în fund puși în piramidă.)

Sentinela (întinzând pușca): Cine? Stăi?

Șerban (deșteptându-se): Ce este? Ear' strigă sentinela.

Tară Lungă: Va fi vro-un Turc desertor.

Neașcu: Co tot strigă de ne strică somnul, pare-oă am avea mult de dormit?

Tară-Lungă: Prost ești, măi Neașcule! Nu știi, că afurisiții ăștia de Turci să apropie de liniile noastre, ridicând peteca albe și apoi ne iau la sigur.

Andrei: Să fiu eu în locul sentinelelor a-și trage în ei fără a mai aștepta, ca să-mi răspundă.

Șerban: Mânca-i-ar Hantatar de Turci, tocmai visam că eram acasă. Copiii să jucau în jurul meu și eu cu spatele la vatră povesteam de bătaia în care am fost. Să fi văzut Tară-Lungă, cum căscau toți gura la mine, (cătră Tară-

Lungă, care adormise). Mă! ai adormit? Uite-aci eu vorbesc și ei adoarme. Apoi dacă dorm toți, mai trag și eu un puic de semn. (Să culcă. O mică pauză).

Sentinela: Cine-i? Stăi?

Stan (deșteptându-se): Ai auzit Nișule?

Nicu: De când aud eu și tu horcăești ca un lup sătul.

Stan: Oare ce-o fi?

Nicu: Co să fie? Vre-un Turc.

Stan: Mé duo pe brânci până acolo, să ved ce este.

Andrei: Stăi frate, pare că ești recrut și n'ai mai auzit sentinela strigând.

Stan: Lază Andrei, tot așa să mai stingă focul, poate voiu găsi ceva uscături. (Easă).

Ioan (deșteptându-se și căscaud): Pare-oă să creapă de ziua! Șerbane, nu-i puțină apă în ulcior colo, să-mi șterg somnul de pe ochi?

Comit. *Bistrița-Năsăud*. În toate cercurile românești au biruit lista națională, numai într'al Năsăudului nu. Alegerea din cercul acesta — vestit, dar' nu de bine — a fost nimicită. Preoții s'au purtat brav, mergând în fruntea poporului la urnă.

Comit. *Târnava-mică*. În comitatul acesta numărul Românilor față de al străinilor e mai mic ca în comit. *Târnavei-mari*, dar' totuși le-a succes să aleagă 4 membri.

În comit. *Bihorului*, unde Românii sînt mai adormiți, abia au eșit 2 la niște alegeri suplimentare.

Comit. *Timișului*. Românii s'au interesat foarte puțin de alegerile municipale — cu atât mai mult de aldămarurile dietale — așa că pușini au fost aleși.

Acesta ar fi rezultatul din cele mai multe comitate românești. După-cum se vede, căderea Românilor în unele locuri a pricinuit o slaba interesare, neprezentându-se la urnă, și neorganizarea de mai înainte. Au fost și unele cazuri, unde oameni, cari s'au zic Români, au votat pentru lista străinului. Peste tot luat, de-arîndul anul acesta s'a făcut mai multă ispravă ca în trecut, ceea-ce numai îndemn poate fi a lupta și mai departe în direcțiunea aceasta. Ear' cei-ce au câștigat încrederea poporului, care 'i-a ales, dovedească, că au merit-o, mergând la adunările comitatense și luptând acolo în interesul binepriceput al celor-ce 'i-au trimis.

Din România. *Corpurile legiuitoare române s'au constituit sептă-măna trecută, alegându-și biurourile.*

President al senatului a fost reales dl Eugen Stătescu, ear' vicepresidenți d-nii Schina, V. A. Urechia, Poni și Nicolaid.

President al camerei a fost reales M. Pherekyde și vicepresidenți Em. Porumbaru, Dim. Protopopescu, C. F. Robescu și Stefan Șendrea.

S'au ales apoi, atât în senat cât și în cameră, comisiunile pentru redactarea proiectului de răspuns la mesajul tronului și între altele prim-mini-

Șerban: Daoă ar fi apă aș bea-o, nu 'ți-o-aș da să te speli. Auzi țiganu! îi vine gust de spălat!

Nicu: De geaba te mai speli, mîi Ioane, tot negru rămâi, afară dacă Turcii cumva nu te-or prinde și te vor jupui.

Ioan: Pușchea pe limbă-ți!
(Stan intră).

Andrei: Ce era Stane!

Stan: Nu m'am putut apropia, auziam vorbe pe de laturi și imi era frică, dar' pare că sînt niște Turci, îi auzeam strigînd: Aman! Aman!

Țară Lungă (deșteptîndu-se): De ce nu mă deșteptați, când e vorba de mîncare?!

Șerban: Pe semne a început a te gîdili la inimă? Mai stăi, abia e ziuă Noi vorbim de Turci, nemînceați.

Nicu: Ce Hantatar, faceți vorbă nemînceați? Mai bine căutați ceva de mîncare, pe mine încă m'a răsbit foamea.

strul Sturdza a depus pe biuroul senatului convenția comercială încheiată între România și Turcia.

„**TRADARE DE PATRIE**“. Studenții slavi din Pesta, anume Croații, Sîrbii și Slovacii, intrunindu-se zilele aceste, s'au alăturat și ei la mișcarea Slavilor din Austria, pentru înființarea unei universități sudslave și cerînd, ca universității din Zagreb să 'i-se deo egala situație de drept cu aceea a celorlalte universități din Austria.

Ziarul maghiar timbrează această mișcare a tinerimii slave de — tradare de patrie.

Secții în Pesta. În 25 l. o. a sosit la Pesta o deputație sēcuiască din Ciuc, cerșind, ca de obicei, milă dela guvern. Așa e învățată nația — care ne stăpînește azi. Deputația a fost la ministri Hegedüs, Ploss, Széll și Lukács. Sēcuii au fost bine primiți și 'i-s'au făgăduit căi ferate, regularizarea proprietății, înmulțirea judecătorilor etc. pentru-că »perirea Sēcuiilor ar fi pentru Ungaria o nenorocire atât din punctul de vedere al statului, cât și al apărării țării. Așa a zis ministrul dreptului și al dreptății — Széll.

„**NUMAI UNGUREȘTE**“. Cât de departe merg învățătorii dela școlăle de stat în prostia sovinișmului lor stupid, se vede și din cazul întîmplat în comuna slovacă Nagyrőcze. Învățătorul de acolo a oprit pe băieți să învețe studiul religiei în limba slovacă, pe motivul, că »Dumnezeu știe numai ungurește«. Harnicul preot de-acolo însă, care e însărcinat cu propunerea religiei, nu s'a lăsat intimidat de »patriotismul dascăl care amenință cu denunțări, el continuă cu ținerea prelegerilor în limba maternă a băieților.

Colonisările.

În raportul oficial prezentat la dietă ministrul Darányi arată și starea colonisărilor, prin care »guvernul actual se silește a întări nația maghiară și a o apăra față de pericolele nenumărate ale vieții economice moderne«, — cum scrie o foaie maghiară!

Eată un mic tablou al lucrărilor de până acum:

Andrei: Mă Ioane, ean vezi de ceva mîncare, că mă rupe și pe mine la inimă.

Ioan: Indată. (Ese și apoi reîntră pe bină, aducînd o mămăligă și ceva legumă). Eată mîncarea!

Neașcu: La mîncare băieți, 'mi-a scăzut foalele de flămînd ce sînt!

Stan: De-ar avea bieții Turci atîta de mîncare!

Neașcu: Nu te îngrijă tu de Turci, când nu vor mai avea ce să mînce, tot noi le vom da.

Ioan: Apucați-vă mai cu zorul de mîncare, că acuși vă treziți cu alarmă și rămâneți nemînceați!

Șerban: Are dreptate. (Toți se așează în jurul mămăligii).

Țară-Lungă (făcînd cruce și rupînd din mămăligă): Draga tatii, bună ești, mîndră ești, de nu 'mi-ar fi foame eu te-ași săruta.

»Pe terenul colonisației m'am îngrijit — zice Darányi — în prima linie de dezvoltarea colonilor deja esistente, în a doua linie m'am îngrijit să avem la dispoziție noue terenuri de colonizare.

Anume am cumpărat din fondul colonisărilor:

1. În comitatul Turda-Arieș, în hotarul comunelor Tritiu-sup. și inf. 2121 de jugere catastrale dela baronii Kemény Domokos și Kemény Pál.

2. În comitatul Târnava-mică în hotarul comunei Bun dela baronul Szentkereszthy Pál 1165 jugere.

3. În Caraș-Severin în comuna Balint 535 jugere.

4. În comitatul Târnavei-mari dela contesa Haller 350 jugere. Cu totul 5171 jugere.

În pădurile destinate pentru colonizare în comitatul Timiș și Caraș-Severin s'a continuat stîrpirea, așa că în comuna Németsacs s'au putut zidi încă 30 de case.

Tot pentru scopuri de colonizare a luat statul în administrație moșia dela Șilinghia, comitatul Arad, oferită de capitoul rom.-cat. din Cenad, în estensiune de 2985 jugere, pentru a încerca colonisările cu arendă și lucrare în parte.

Cu cumpărările mai noue întinderea moșilor acurate în sensul art. V. din 1894, este de 16.710 jugere catastrale. Din acest teritor 6283 jugere sînt în Timiș și Caraș-Severin, ear' 10.427 în Ardeal. Până acuma însă nu s'au făcut colonisări, decât pe un teritor de 5640 jugere, din cauză că pe moșile de nou cumpărate încă nu s'au terminat lucrările pregătitoare.

DIN LUME.

Macedonia.

Am fost dat știrea, că comitetul macedonean a elaborat un nou plan pentru regularizarea chestiunii macedonene. El constă, după »Sviet« din Petersburg, din următoarele 11 puncte: 1. Toate vilaieturile din Macedonia formează o federație republicană, independentă de Turcia. 2. Administrația se concrete

Nicu (mîncînd cu gura plină): Pare-că spun unii și alții, că ne merge rău în tabără.

Șerban: Apoi de, sînt câțiva conași, cari nu se pot învăța cu traiul nostru.

Stan: Să-ți spun drept, nu e carne destulă.

Andrei: Dar' bine Stane, spune drept, în sat la tine mînoi tu în toate zilele carne.

Stan: Ferească D-zeu, acolo însă nu-'mi plătea țeara carnea.

(Să aude o bubuitură de tun).

Țară Lungă: Auzi răpociugoasa, cum tușește.

Șerban: Oare ce să fie?

Țară Lungă: Nu te-ai învățat încă cu musica aceasta. La început 'mi-a părut și mie, ce e drept, cam ciudat și trăsăream când o auzeam, acum nici că imi pasă.

unui consiliu ales prin sufragiu univocal, trimițând singuraticile vilaiete deputați în număr egal. 3. Autonomie completă comunală. 4. Armată federală și gardă națională. 5. Poporațiunea se bucură de drepturi egale, fără deosebire de naționalitate și religie. 6. Dare progresivă. 7. Libertate absolută de presă. 8. Inviolabilitatea domiciliului. 9. În fiecare vilaiet limba oficială e cea vorbită de majoritatea locuitorilor. 10. Fiecare biserică are autonomie și fiecare comună e datoare a se îngriji de învățământ. 11. Pe presidentul republicii îl alege pe 5 ani poporațiunea.

Comitetul macedonean declară, că numai realizându-se planul acesta se poate împedea izbucnirea revoluției în Macedonia. Acest plan nou nu e luat în serios nici de »Sviet«, pentru-că pe lângă starea culturală înapoiată a populațiunii macedonene nu se poate închipui o confederație de felul celei elvețiene.

Chestiunea cretană.

Guvernul rusesc a răspuns la rețenta circulară a Porții în privința chestiunii cretane.

Prin această notă guvernul rusesc declară, că negocierile, ce se urmează între cele patru puteri protectoare ale Cretei, se fac în urma schimbului de vederi, care a avut loc între ambasadorii dela Constantinopol, ai celor patru puteri.

De altfel, aceste negocieri sunt relative la chestiuni de ordin administrativ, ear' nici decum la situația politică a Cretei.

Turburările din Atena.

În Atena s'a întâmplat săptămâna trecută mari turburări din cauza traducerii evangheliei. În învălmășala de pe stradă au fost omorâți 8 oameni și 20 au fost răniți.

Turburările aceste au avut un caracter politic, și anume *antislavic*. Traducerea evangheliei pusă la cale de regina Olga a fost destinată numai pentru uzul privat, unele foi au enunțat însă părerea, că în tot lucrul se urmărește un scop politic, și anume nimicirea autorității

tradiționale a bibliei scrise în limba elină veche, care a făcut, ca Grecii să se bucure totdeauna de oare-ce supremație asupra celorlalte popoare ortodoxe din Orient. Indată-ce a început și ziarul »Acropolis« să publice o traducere, suspiciunea părea a fi îndreptățită și o deputațiune de studenți a cerut o audiență la regele. Neprimindu-i, au cutreerat străzile între strigăte de »Jos cu Slavii! Jos cu rubla!«

Metropolitul Procopiu, care a demisionat, vrea să-și retragă demisiunea, care n'ar fi data de drept, nefiind făcută înaintea sfântului sinod. Guvernul e însă firm hotărât a nu mai permite reîntoarcerea metropolitului.

Miscarea revoluționară în Rusia.

Ultimele știri anunță reînnoșirea mișcării revoluționare în Rusia. În frunte sunt studenții, cari au împărțit milioane de foi volante, cu conținut revoluționar, până-n cele mai îndepărtate unghiuri ale imperiului moscovit. O mulțime de jurnale tipărite în tipografii secrete apar. Poporațiunea dola țeară e parte mare câștigată pentru revoluție. Manifestele răspândite cer depunerea șefului de poliție Zuhaloff. Centrul propagandei e Geneva.

Războiul din Africa-de-sud.

Ministrii englezi au început să pomenească în vorbirile lor de pace. Anglia, zic ei, ar încheia bucuros pace, numai neatîrnare completă nu pot să dea Burilor. Acestia continuă însă cu lupta.

Știri mărunte.

Ambasadorul rus din Belgrad a asigurat pe regele Sârbiei, că în curând se va statorî termenul pentru visita părechii regale sârbești la Petersburg.

În camera sârbească a căzut proiectul de lege de-a se da și femeilor drepturi politice numai cu 10 voturi.

Presidentul Krüger a fost înștiințat, că i-au murit 5 strănepoți în castelele de concentrare.

Armarea forturilor făcute pentru scutul Temsei și al litoralului sudic al Angliei e terminată.

Ioan: Țară-Lungă, pare-că tu ai fost la asaltul Griviței.

Țară Lungă: Am fost.

Ioan: Să zice, că grozav să mai băteau Turcii.

Țară-Lungă: Turcii să băteau ca fiarele sălbatice.

Ioan: Dar' Rușii?

Țară-Lungă: Vitejește.

Ioan: Dar' ai noștri?

Țară-Lungă: Românește, ce să-ți mai spun, n'am luat noi Grivița?

Serban: Ce păcat, că nu s'au putut lua reduta din partea noastră.

Țară Lungă: Bine Șerbane, cum Doamne iartă-mă, v'ați lăsat voi fără de a o lua?

Serban: Eram noi și un batalion de linie din regimentul al VIII., nu-i așa Stane? (Stan face din cap). Să fi văzut pe bietul maior Șonțu în capul batalionului nostru, ce frumos era! **Ștriga:** »Inainte băieți! Vrâncenii mei

după mine!«! Și tot înainte călare pare-că era sfântul George. Deodată văzui că să pleacă la o parte, un obuz îi luase capul cel frumos.

Țară-Lungă: Dar voi?

Serban: Noi am mai înaintat până ne-am pomenit cu 2 redute în loc de una. Ne-a dat semn de retragere; ne-am întors jumătate din câți pornisem.

Neascu. Batalionul nostru de linie o luase drept spre redută prin niște porumb, cât eram în porumb nu ne țra loveau gloanțele turcești. La marginea porumbului căpitanul Mărăcinean să întoarse spre companie și ne zise: »Unde voi merge eu să mă urmați, să nu dați înapoi, până nu voi da eu; dacă voi pica, locotenentul să ia comanda!« »Să trăiți dle căpitan!« răspundem noi. »La comanda!« »Pas gimnastic!« »Marș!« Înaintarăm repede; de acolo nu știu bine ce a mai fost, știu numai că gloanțele picau ca grindina împregiurul meu. Înaintea mea picau ai noștri. Dintr'un pă-

SCRISORI.

Serbările din Șomcuta-mare.

— 1 Decembrie n. 1901.

Preot nou.

În ziua de 21 a. l. c. la orele 9 a. m. s'a început celebrarea solemnă a sf. liturgii prin O. D. Emiliu Butean și Rev. Dom. Ioan Șerb, protop., care tot odată a introdus pe O. D. susnumit. Sub decursul liturgiei cântările au fost cântate de corul bărbătesc al »Reuniunii de cântări« sub conducerea dlui inv. pens. Ilie Pop cu succes și precizie nespusă.

Înălțirea școlii.

La finea sf. liturgii cu procesiunea în corpore am mers la noul edificiu școlar pentru actul sfințirii din sala pompoasă, spațioasă, care e făcută în scopul de a ține festivitățile și adunările senatelor bisericesti și școlare. Sala era plină de mulțime de popor, ear' inteligența din loc și jur lipsea de tot, neluând parte nici la sf. liturgie, nici la actul sfințirii afară de 2 respectivi — durere, unde e esemplul viu și premergător? Sub decurgerea acțiunii solomne a sfințirii școlii, cântările au fost tot de corul susnumit săvârșite, ear' la fine Rev. D. prot. I. Șerb a rostit o vorbire plină de vioiciune, arătând misiunea și necesitatea măreață și sublimă a școlii și a bisericii, vârsând în inimile ascultătorilor iubirea și nădejdea, ce trebuie să o aibă fiecare credincios și cetățean al patriei față de școală și biserică. La fine s'a făcut cunoscut ținerea adunării filiale învățat. care la orele 2 p. m. se va începe invitând pe interesați de a lua parte.

Adunarea învățătorească.

La orele 2 p. m. fu deschisă de către dl învățător local Blaga, care fu concredințat de președintele care lipsea, adunarea filialelor reuniunii învăț. Șomcuta-mare și N.-Fențiș. Fiind de față, am observat, că d-nii învățători din ținuturile aceste sunt foarte nebăgători de seamă față de adunările acestea. Din vre-o 30 de membri cea mai mare parte a lipsit, prezentându-se la număr numai 6.

Am fost foarte surprins cum d-nii învățători au absentat atâția la număr, —

duris ne loveau în coaste; noi cu ochii la căpitan ne apropiam de șanț; l redutei; el cu steagul în mână — strigă: »După mine băieți!«! Deodată pică, să ridică, să asvârle asupra parapetului; înfige steagul în pământ și stă neclintit într'un genunchi, răzîmându-se de el. Locotenentul îl urmează și pică! Un sublocotenent strigă: »Nu vă lăsați copii! (Tristu) Ce să nu ne lăsăm! Nu mai eram decât vre-o 40 toafări în toată compania. Eu știu numai, că la întoarcere un obuz a căzut lângă mine și mi-a aruncat în piept un bulgăr de pământ, care m'a amețit. Seara m'am trezit și m'am tîrit până la companie.

Ioan: Nu vă mai slăbiți inimă, mai bine cântăm una.

Toși: Bine zice Ioan să cântăm una.

Să cântăm: »Optile stau față în față« (Trăcarea Dunării).

(Va urma).

scuze nimic — se vede că cu simțăminte răci sunt față de științele pedagogice-metodice nepunând nici un pond pe o adunare atât de frumoasă în chemarea sa, care cere, că fiecare învățător să se ridice la nivelul culturii moderne. Cei-ce nu fac astfel, amorfesc, pentru că eșind în viața practică, nu știu ce să facă.

Concertul — petrecerea

La orele 7, seara s'a deschis petrecerea cu „Marșiera”, cor bărbătesc, dirijorat de „Reuniunea română de cântări din Șomeșu-mare sub dirigența dlui inv. pens. Ilie Pop, conducătorul corului, care fu săvârșită cu succes foarte bun și aplaudată de public. Dl Ilie Pop merită toată lauda, căci deși e înaintat în etate, totuși cu mare plăcere și jertfă se luptă pentru înaintarea națiunii române, pe unul ca acela să-l țină Dumnezeu » la mulți ani«. După terminare a urmat teatrul „Pentru ochii lumii”, cu succes destul de bun; rolul prim i-se cuvinea d-ei Rafila Pavelea, care într'adevăr cu istețimea împreună o predare bună, laudabilă succasă. În fine corul bărbătesc a încheiat cu „Bobocele și inele” și între aplause corina cade.

A urmat dansul și în pauză „Călușerul”, jucat cu succes bun. Publicul prezent putea să se fie în număr și mai mare.

Bihoreanul.

Chiosc românesc în Stuttgart.

În zilele de 15—18 Noembrie st. n. a fost la Stuttgart o sărbătoare de caritate, care de mai mult timp se ține în fiecare an în capitala Württembergului în folosul cantinelor școlare.

Comitetul însărcinat cu organizarea a căutat să aranjeze anul acesta pe lângă obișnuitul bazar și ceva nou, și anume sărbători costume reprezentând portul diferitelor națiuni.

Astfel au fost aranjate pavilioane, unde s'au admirat costumele șvabești, rusești, elvețiene, românești, suedeze, turcești, etc.

Dintre toate pavilioanele, acela care a avut un deosebit succes și care era centrul de atracțiune a tuturor vizitatorilor, a fost chioscul „Cafeneaua Românească”, pus sub patronajul distinsei d-ne G. Bengler, soția consulului general al României.

Pe când celelalte națiuni aveau la dispoziția lor niște chioscuri mici, „Cafeneaua românească” era instalată în două saloane spațioase, decorate în mod admirabil cu diferite țesături, covoare, obiecte de industrie casnică, toate produse națională românească, comandate înadins pentru această ocazie din țară, precum și două frumoase tablouri reprezentând unul Bucureștii și altul Sinaia, executate pentru chioscul român.

Peste douăzeci de doamne și domnișoare din aristocrația württembergesă în costume țărănești din Rucăr, Golești, Câmpulung, Sinaia, Banat, etc., serveau vizitatorilor consumații veritabile românești, dulceturi, cafea, țigări, etc., pe oând lăutarii îi delectau cu diferite arii naționale românești.

M. S. Regele Württembergului, proiectatorul acestor sărbători, și M. S. Regina

visitând chioscurile s'au oprit mai mult în cafeneaua românească, unde au luat câte o cafea și au admirat mult costumele și decorurile, cari făceau podoaba aceluia chiosc.

Maiestatea Sa a felicitat călduros pe d-na Bengler pentru deplina reușită a chioscului românesc, pentru ornarea căruia soția consulului nostru general a făcut sacrificii însemnate de bani și de timp.

Tot timpul, chioscul românesc a fost apoi locul de întâlnire al aristocrației württembergese și aglomerația era atât de mare acolo, încât a trebuit să se pună o supra taxă pentru cafeneaua românească.

Țesăturile naționale, cărțile postale cu vederi din țară, obiecte de industrie casnică și diferite alte lucruri expuse spre vânzare au fost luate cu asalt de oătră vizitatori.

Se poate dar' leane înțelege de ce cafeneaua românească, pe lângă marele succes moral pe care l-a avut, a contribuit în bună parte și la succesul material al sărbării. În adevăr, aproape un sfert din beneficiul net a fost produs numai de cafeneaua românească.

Puterea Jidovilor.

(Urmare și fine).

Se înțelege, că avuții așa de mari influențează și asupra politicii. În Anglia a ajuns Jidanul (botezat) Disraeli, numit Lord Beaconsfield, ministru. El a fost unul dintre sprijinitorii cei mai mari ai Rusiei la congresul din Berlin (1878), când s'au răpit României Basarabia. El e, care în cărțile scrise de el spune, că cel mai ales popor de pe fața pământului, la care trebuie să se închine creștinii, e cel jidovesc. Pe regele de acum al Angliei, jidovit. Eduard, îl purta de nas cum voie, așa că s'a întrepris la Țarul pentru Jidovii din Rusia.

Marii bogățani evrei sunt internaționali. Lor puțin le pasă, unde trăesc, vorba e să grămădească lângă milioanele strinse altele. Bleischroder a zis în anul 1884: „Dacă se vor întări antisemiții (dușmanii Jidovilor-Semișilor), mă duc în altă țară, căci cu milioanele mele mă primește ori-cine.” Răsboiul de acum al Burilor încă e pus la cale de societatea pentru exploatarea minelor de diamant și aur din Africa-de-sud. Actionarii acestei societăți sunt Hirschhorn, Hirschl, Ioel, Abraham, Ioșef, Mendelsohn, Englisch, Mosenthal, Dreyfuss, Peiser, Aronsohn, Dunkeles, Herz, Porges etc., — toți Jidovi. Și din cauza acestei societăți s'au prăpădit atâtea vieți de oameni!

Nu e mirare, că ajungând la o astfel de putere mare se amestecă, și în trebile justiției. Când a fost vestitul proces dela Tisa-Eslar, ministrul Andrássy a mijlocit ca ucigașii evrei să fie declarați nevinovați, după-cum a spus principele Lichtenstein în Reichsrathul din Viena. Andrássy a făcut-o aceasta de teama, că se va răscula poporul creștin, dacă se va dovedi vinovăția ucigașilor. „Și de unde să căpătăm atunci bani? zise el oătră prin-

cipele mirat de atâtea dragoste cătră Evrei.

Că și domnitorii trebuie să împlinească dorințele lor cele nebune, se vede și din împrejurarea, că o mulțime de Jidovi sunt făcuți nemeși, baroni, conți. Un anumit Ben Mosche răspunde la întrebarea: „Pentru ce trebuie să se numească Jidovii baroni, conți, marchizi? Pentru-că noi Jidanii suntem pe baza Tulmudului *principi!* Unul din rabinii noștri zice: Israelii sunt toți fii de-ai regelui. Cătră poporul lui Israel a zis Domnul: Voi veți fi mie o împărăție de archierei!”

Fudulia Evreilor e fără margini. Un învățat al lor, Geiger, zice: „Puterea jidovească trebuie recunoscută ca una superioară”. Auerbach: „Noi Jidovii suntem rassa cea mai inteligentă”. Duschak: „D-zeu n'a risipit pe Jidovi peste tot pământul, ca să-i pedepsească, ci ca să învețe lumea dela ei!”. Ritter: „Noi Jidovii suntem destinați pentru luminarea națiunilor. Noi avem să scoatem lumea din întunerec”. Dr. Rulf: „Poporul jidovesc e o binecuvântare pentru toate popoarele”. — Ferește-ne, Doamne, de-o astfel de binecuvântare!

Fudulia asta a lor se prefacă mai totdeauna în obraznicie. Gazeta „Frankfurter Zeitung” seria într'un rind: „Voi creștinii ziceți, că Jidovii vă înșeală. Se poate, dar' pentru-ce sănteți așa de proști, ca să vă lăsați să vă înșele? Ziceți, că jidovimea e stăpână pe întreaga presă (gazete). Așa e, dar' pentru-ce ați fost așa de proști, de ați lăsat-o să pună mâna pe ea? Ziceți, că Jidovii se îmbogățesc. De bună seamă, pentru-că ei nu sânt bețivi ca voi, nu cheltuesc peste măsură, cruță, iubesc viața familiară, muncesc (?!)”. Tot o dovadă a obrazniciei lor e și împrejurarea, că ei strigă mereu după libertatea cuvântului, în schimb însă declară de criminali pe toți cei-ce ortează să fie în contra lor. Ba unii merg și mai departe, ca d. e. Lombroso, Dr. Lippe etc. și zic, că toți cari sânt contra Jidovilor (antisemiți) sânt bolnavi la creeri, mai cu seamă din cauza boalelor rușinoase.

Dacă e ceva de admirat la ei, e *solidaritatea lor*, adică ținerea la olaltă. Îndată-ce e un Jidov în primăjdie, sar toți să-l ajute prin scrieri și prin bani. Asta s'a văzut indeosebi în procesul vânzătorului de țară Dreyfuss, în procesul lui Ritter, care omorise o fată, în procesul ucigașului Hülner ș. a.

Centrul Jidovismului de pe pământ e „Alianța israelită”, cu reședința în Paris. Aceasta are o putere așa de mare, încât de multe-ori a învins cu călcarea dreptului și a moralității. Mult a resimțit și resimte și România loviturile ei, și asta numai din cauza, că nu voeste să declare de cetățeni Români pe toți Jidarii străcurați acolo din Rusia și Galiția.

Cum lucră Jidovii în mare, așa lucră și în mic. Despre asta ne poate povesti populațiunea din comunele Țării-Oltului, Maramureșului, Zarandului etc.

Învățătura și-o poate scoate ori-și-care om neorbit încă.

PARTEA ECONOMICA.

Iernatul vitelor.

Nu e tocmai de mult, de când »Erdélyi Gazda« din Cluj a combătut acea ordinațiune a ministrului de comerț, prin care s'a dat îngăduință economilor și comercianților, de a putea exporta paie și în Germania. Urmarea acestei ordinațiuni se simte deja acum pe cele mai multe locuri, de oare-ce paiele s'au scumpit într'un mod deosebit și se va simți și mai târziu, când economii înșiși vor fi siliți să cumpere paiele vândute.

În legătură cu paiele stă fânul, care anul acesta e cu mult mai puțin și mai rău, pe cele mai multe locuri, ca într'alți ani; e mai puțin, pentru-că pe unele locuri, ce a fost mai bun 'l-a înecat apele, și e mai rău, pentru-că mulți economi au cosit și făcut și astfel de fân inoroit și rău, cu care, dacă vor nutri vitele necurmat, are să aibă urmări rele pentru acelea. De aceea credem a nu fi de prisos, dacă atragem de cu vreme luarea aminte a economilor noștri asupra unor recerințe mai însemnate cu privire la iernatul vitelor.

Iernatul vitelor în grajd dă mai tot atâta de lucru economului, ca și lucrurile câmpului. De aceea încă cei vechi ziceau, că »ochii stăpânului îngrășă vitele«.

Pe baza acestui proverb, apoi pe baza esperințelor, ce se fac zilnic cu iernatul vitelor în grajd, când acelea se concred fără nici o controlă servitorilor fără grije sau unor copii nevrâșnici este foarte natural, că economul de timpuriu să îngrijească și cruțe cât se poate mai bine nutrețul adunat.

Când zic, că nutrețul să fie bine îngrijit și cruțat, nu voesc a înțelege aceea, că acela să se țină în șopru sau claie, ear vitele să rabde legate de esle în grajd. Nu. Prin cruțat voesc a înțelege aici acea recerință, ca nutrețul să se dea vitelor în porțiuni amăsurate vârstei lor și anume: celor mari mai mult, ear' celor mici mai puțin. Pentru-că

dacă nu se va țină cont de aceasta și se va prăda fără măsură nutrețul, deoparte are economul pagubă prin aceea, că se trece prea curând, de altă parte nici vitele nu 'l mănâncă cum se cade.

Despre aceasta cred, că s'a putut convinge fiecare econom, care a dat cândva vitelor de mâncare mai mult ca de obicei, că acelea adecă îl trag pe jos, pe sub ele, îl calcă în picioare, suflă în el, îl umplu de bale și apoi nu 'l mai mănâncă cum se cade, încât trebuie așternut, sau dat la alte animale mai puțin alegătoare în privința nutrețului.

O altă recerință pentru iernatul vitelor este alegerea sau sortarea nutrețului după anotimpuri. În privința aceasta mai fiecare econom știe, că nutrețul mai mare, mai rău și mai puțin nutritor trebuie dat la început și în lunile de iarnă, când vitele nu prea născocesc, fie din cauza gerului, fie din cauză, că fiind mai odihnite se dedau și cu un astfel de nutreț, ear' cel mai bun trebuie dat în lunile de primăvară, când se începe lucrul câmpului și vitele încep a »mirosă iarba«, cum se zice și nu mai prea mănâncă nutrețul rău.

La iernatul vitelor economul trebuie să fie cu băgare de seamă și la așezarea acelor în grajd, astfel ca cele mari să fie deoparte, ear' cele mai mici de altă parte. Aceasta trebuie să se facă deoparte, pentru-că vitele la mâncare sunt lacome și invidioase, așa că cele mai mari împung pe cele mai mici și mai tinere, de altă parte, pentru-că cele mai mici trebuie nutrite cu un nutreț mai bun și mai ales, ca cele mai bătrâne.

Dacă se nutresc și vitele mai tinere cu un nutreț rău, atunci capătă așa numitul »foale de paie«, care le trage la pământ și în cele mai multe cazuri se cocoșează de spinare. Foalele de paie îl capătă și vitele cele mari, dacă acelea se nutresc mai mult cu paie și coceni. Aceasta trebuie să se înțeleagă astfel, că fiind nutrețul numit foarte voluminos și puțin nutritor, vitele trebuie să consume foarte mult din acela, ca să-și poată stămpăra foamea, ca și omul când se nutrește cu bucate de post.

Dar' prin o îndopare prea peste măsură cu astfel de nutreț se lărgesc

și lungesc din seamă sfără organele mistuitoare, cari prin aceea ocupă un loc (volum) tot mai mare în foalele animalelor. De aceea apoi și vedem, că vitele nutrite numai cu paie și coceni sunt de regulă foarte folticoase. A nutri deci vitele numai cu paie și coceni, nu este cu scop, precum nu este cu scop nici aceea, ca acelea să se nutrească numai cu grăunțe sau urluială. Ca în toate, așa și în privința aceasta trebuie ținută calea de mijloc, adecă o mâncare de fân, ear' după udăpat o mâncare de napi cu pleavă, ovės sau urluială.

(Va urma).

Grădinile școlare.

(Urmare și fine).

Și cu toate aceste locuitorii acestor țări trăesc mulțumiți, nu s'au plâns nici odată de miserie; ei s'au plâns și se plâng de pământ și de elementele naturii protivnice muncii lor, pe când în țeara noastră, unde toate ne sunt prietene, unde pământul, apele și soarele ne stau în ajutor, unde avem câmpii imbelșugate, văi mănoase, țeranii noștri s'au plâns și se plâng de miserie, ear' muncitorii de nedreptate. În alte țări mult mai rău inzestrate dela natură atât plugarul dela țeară, cât și muncitorul dela oraș, stau mult mai bine ca la noi și nu se plâng nici odată de miserie, pentru-că se folosesc de toate mijloacele și produsele țării lor.

Nu-și poate cineva închipui ca un locuitor dela țeară să-și vândă grăul și porumbul pentru a cumpăra ceapă, usturoiu, cartofi, morcovi etc. produse tot ale meseriei sale și cari sunt neapărat de lipsă pentru casa sa, în loc ca acești bani să-i întrebunțeze pentru cumpărarea altor lucruri trebuincioase, fie pentru îmbrăcăminte, fie pentru casă lucruri pe cari nu le poate ave din meseria sa de plugar.

Țeranii noștri, după-cum știți, din cauză că le lipsesc din casă legumele, sunt siliți a mânca de multe ori mămăligă goală, cu terciu, ori cu ceva pește sărat și stricat, sau o altă fiertură fără nici un gust și fără putere de hrană, sau în casul cel mai bun sunt nevoiți

Rescoala petrilor scumpe.

De

Camille Maclair.

Amina, fata împăratului pădurilor era de șeptesprezece ani.

Un păr abundent, care părea umed de sânge și greu de aurul roșu aprins al frunzelor de toamnă, îi impresura figura-i ovală și-i îngreuna umerii.

Colorarea feței sale era palidă, ochii verzi cu luminile pline de pulbere de aur aruncau priviri crunte și înghețate ca petricelele rare ce se găsec sub pământ.

Buzele îi erau violente și violente, ear' în incolăcirile corpului ei mlădios s'ar fi temut cineva a recunoaște plasticitatea șerpilor orientali, imitați și de vestmintele ei dragi, verzi sau albastre vârgate în spirale și cu cutele ca solzii.

Amina părea a fi creatura unei lumi supranaturale formate din ceaf, ce se ridică deasupra lacurilor, pe însărate răspândită de aleele întunecoase de fagi, misterioasă ca umbrele văilor, parfumată de tot parfumul fermecător și omoritor răspândit de fânul cosit.

De când murise bătrâna împărăteasă, Amina trăia singură în castelu-i sălbatic, ce se înălța pe o stâncă în fundul pădurilor, ce-i acoperiau domeniile.

Ziua deschizăturile înalte ale zidurilor rămăneau închise, dar' noaptea erau aprinse, și geamurile lor roșii-verzi strălucneau ca pērul și ochii Aminei, și s'ar fi crezut că sufletu-i demonic se descopere astfel furtunii și vijeliei lungilor ierni ale ținutului ei melancolic.

Un prinț se îndrăgostii de fata de împărat în așa grad, că ea observă

Dinsa nu 'l respinse, ci-i permise a o iubi.

El o însoțea la preumblările călare, la vânătorile îndrăznețe, pe cari le adora și la cari maregravii, unchii ei, o obiceiuiseră de mică copilă cu omorul.

Se reîntorcea seara cu un cerb atirnat de șea, ear' pēru-i despletit se revărsa ca sângele animalelor ucise amestecat cu pulbere și frunze.

Sunetul răgușit al goarnelor de vânătoare răspundea gemetelor aerului, și în impetuositatea galopului Amina striga și ea sălbatic, ținând în sus sulița și rîzând cu sarcasm cătră noul ei tovarăș.

Se depărtau de suită, și într'o zi aplecându-se spre șea, pe când călăria lângă el, apucă pe prinț de gât și-i dădu o sărutare cu mușcătură. Dinsul nu se temu, fiind și el aspru și mândru, și fu incredințat că Amina va fi a sa.

Dar' din acea zi, plăcându-i să-l vadă smorezat, se distra cu pasiunea

a cumpăra cu bani scumpi legumele, care le-ar pute avea cu multă ușurință în grădinile lor, după-cum fac și țeranii altor neamuri vecine cu noi.

Este indeobște cunoscut, că pe cât omul întrebuințază ca hrană mai multe soiuri de plante, cu atât câștigă mai multă putere și sănătate, căci din fiecare plantă corpul trage fel de fel de sucuri hrănitoare și întăritoare. Cine, afară de țeranul nostru în mare parte, nu știe cât de gustoasă e o zărnă, în care s'au fiert morcovi? Morcovul ține zahăr și alte materii, cari nu numai că dau gust mâncării, dar' priesc mult și corpului și sănătății; asemenea cartoful, mazerea, gulile, sfecla și în sfârșit toate legumele.

Câtă sumedenie de bani nu es din țeara noastră numai pentru legumele ce le cumpărăm dela grădinarii sârbi și bulgari, ca: ceapă, varză, cartofi, morcovi, usturoiu etc. și cari întrece peste mai multe milioane pe fiecare an! Pentru Sârbi și Bulgari, cultura legumelor la noi în țeară a devenit o îndeletnicire specială, prin care pot a-și înlesni traiul la dinșii acasă și s'a înrădăcinat credința chiar, că numai ei trebuie să fie producătorii noștri de zarzavat. Acești grădinarii sârbi și bulgari vin primăvara la noi în țeară, iau în arândă dela proprietari sau săteni câte o bucată de pământ în apropierea unui riu sau heleșteu, de care această țeară este brăsdată în lung și în curmeziș, se adăpostesc în niște coșare netrebnice și murdare, nu consumă nici un ban în țeara noastră, pentru-că dinșii trăesc mai mult decât modest și se mulțimesc cu legumele ce le produc, ear' toamna pleacă în țeara lor cu milioane adunate la noi și în bună parte dela țeranii noștri.

În loc ca țeranul dela noi să-și cumpere legumele trebuincioase dela străini, cu bani scumpi și de multe-ori veștede și de calitate rea, ar pute avea tot zarzavatul proaspăt, fără nici o cheltuială simțită, pentru-că toată munca ce se cere la o asemenea grădină se poate face de femeile și copiii lor, căci după-cum vedem pământul nu le lipsește. În zilele când la câmp nu este de lucru, sau în cele ploioase de primăvară, vară și toamnă, femeile pot îngriji grădina

de legume, fără a păgubi alte interese. Aproape de casă femeia harnică se poate repezi și în celelalte zile, când are alte lucrări în ciaturile libere, pentru a plivi sau săpa în grădină; chiar bărbatul are atâtea zile, când nu face nimic, și ar pute prea bine să dea puțină grijă și muncă pentru această a doua vacă cu lapte, la casa fiecărui țeran.

În dorința ce am de a vedea aplicată și această îmbunătățire printre locuitorii de pe domeniile coroanei și în convingerea că vom fi urmați și de alți, am întocmit un regulament pentru grădinile școlare, prin care se prevede premiarea celor mai meritoși învățători, cari vor obține rezultate mai frumoase. Vă trimit aci alăturat un exemplar din acest regulament și vă invit a-l aduce la îndeplinire în toate amănunțele, ținându-mă în curent despre tot ce veți face în această privință.

Am credința, că prin stăruință, muncă și răbdare vom isbuti a introduce și printre țeranii noștri și cultura legumelor, alături cu aceea a pomilor roditori, ceea-ce în mare parte va contribui la îmbunătățirea lor materială, pentru a cărei îndeplinire atât de mult dorită de suveranii noștri, trebuie să depunem toată râvna și dragostea noastră.

Aceste idei, espuse în circulara de față, să căutați a le propaga prin toate mijloacele, în toate întreținerile ce aveți cu locuitorii atât d-voastră, cât și preoții și învățătorii. D-voastră, eștiți toți din școlile speciale de agricultură, vă este ușor a le espune. Mai mult: pe toate domeniile coroanei există câte una sau două societăți culturale, unde se fac conferențe, mai cu seamă în timpul iernii. Vă este dar' lesne ca conținutul circularilor cari vă trimet să fie mai dezvoltate și espuse în conferențele cari se țin acolo. Revin în această privință și usupra celor cuprinse în circulara trecută față de locuitorii, cari trăesc cu soțiile necununați la biserică și la primărie, să nu adăstați timpul, până să se facă contractele de învoeli agricole, oi de acum să răspândiți acele idei printre locuitori.

Administrator Ioan Kalinderu.

Grădina de hemeiu.

Locul merit pentru cultura hemeiului se închide și rigolează de cu toamnă la adâncime de un metru. Cu prilejul săpatului e bine să se și gu noască.

Alte lucrări nu mai sunt de trebuință în decursul toamnei, nici peste iarnă. Cel puțin dacă ne vom îngriji de hemeiul, ce trebuie sădit la primăvară; căci, bine să ne însemnăm, hemeiul nu se prășește din sămânță, ci din vițele sau vrejii lui.

Vrejii aceștia se taie în lungime de 10—15 centimetri și trebuie să aibă fiecare 2—3 ochi. Ei să fie de grosimea unei ceruse și hemeiul, de pe care se taie, să nu fie tinăr, ci de 7—8 ani.

Încât pentru agonisirea hemeiului de sădit, cei interesați ar trebui, credem să se pună în înțelegere cu reuniunile noastre economice, cari de sigur le-ar face toate înlesnirile cu putință.

Sădirea hemeiului se face pe la sfârșitul lui Martie ori prin Aprilie. Înainte de sădire pământul se grapă pe dată ce s'a svintat, apoi se tăvălugește.

Hemeiul se pune în rînduri drepte, încât se poate dela miază-zi spre miază-noapte, și în depărtare de 1 m, 50 cm. până la 1 m. 72 cm.

Cu prilegiul formării rîndurilor se înseamnă cu câte un părușteț locurile pe seama cuiburilor.

Cuibarile se fac cu arșul și sapa la 25—30 cm. adâncime. În aceste cuiburi se sădește hemeiul, de obicei câte 2 vrejii în fiecare cuib.

Sădirea se potrivește astfel, încât capetele din pământ ale vrejilor să fie depărtate de 13—15 cm. unele de altele, ear' cele deasupra să se întâlnească.

Deodată cu sădirea se pune la fiecare cuib și câte un părușteț, de care să se acațe tinerele vițe crescute în anul întâiu.

Lucrările cele mai însemnate la cultura hemeiului sunt: săpatul, plivitul și përuitul sau arăcitul.

Îndată-ce hemeiul sădit a răsărit, se plivește de buruieni și se sapă — cerând trebuința — de mai multe-ori, pe urmă se trage țărina în jurul cuiburilor, bună-oară, ca la cucuruz și cartofi-

lui, fără a-i permite nimic și-l făcea să sufere de neliniște și gelosie.

Îl ținea lângă ea seara timp îndelungat.

Îi plăcea să-și privească tesaurile și deschidea cutii și lazi, făcând să lucoască giuvaerurile ce avea.

Erau acolo petricele minunate, îngrămădite de strămoșii ei, coliere, lanțuri, giuvaeruri de o artă mare și ciudată.

Amina le dădea nume și domnia cu gelosie peste acest mic popor de giuvaeruri, ca peste un regat secundar, ea însăși fiind ca o statuă de patri prețioase, de fildeș și de aur.

Credea că adevărata ei rasă era dedesubtul pământului, unde ajung la maturitate, în întunec, minunile răci, cari ziua par moarte pe piept, pe mâni și pe gât. Și avea și ea sufletul lor inexplorabil, strălucitor și sinistru.

Petrecu atâta cu tinărul, încât prințul se irită și concepu în sine intenția de a sili pe Amina, printr'o temeritate fără veste, să-l facă împărat și stăpân, împreună cu ea, peste toată acea bogăție, ce era închisă în castelul negru.

Amina îl atrase deoparte de călăreții din suita ei, la marginea unei mlaștini cu apele verzi, dincolo în pădure.

Și acolo, cum ea-l provoză cu ironie, dînsul hotări s'o prinză.

Ea se prefăcea că primește, și pe când o îmbrățișa, ea-l săruta în gură și trăgând în chip trădător oușitul de vânătoare l-l înfipse între umeri până la mâner. Apoi ridicându-se împinse cadavrul în apă și zise rizând:

— Stai acolo frumosul meu logodnic, nu vreau alt nimic decât să te fac să aștepti puțin, și am să viu să te văz în fiecare lună, împodobită cu toate giuvaerile mele, ca să nu-ți fie urf. Ear'

la șapte luni, după-cum se obișnuște între logodnici, am să viu să te iau, dacă vei rămâne credincios amorului tău.

De atunci Amina era mulțumită și îi plăcea mai mult vânătoarea și diamantele sale. Își alcătui o curte fantastică din giuvaerurile-i cele mai frumoase.

Șese smaragde de o limpezime neimitabilă erau pagii ei, douăsprăzece opaluri erau astrologii, patru rubinuri blonde erau herolzi, șapte turcoaze domnișoarele de onoare și șapte zafiruri păharnicii ei. Și toate celelalte petricele își primiră titlurile, după capriciul ei. Și le vorbia și le săruta cu pasiune.

Când veni a treizecia zi după omor, Amina se împodobl cu toate giuvaerile ei și merse pe malul mlaștinei tăcute și rise foarte tare timp îndelungat zicând:

„Fii suminte, că am să viu ear' să te văz.”

Același lucru îl mai făcu încă de 5 ori.

Prin Iulie vrojii mai mari se leagă de parii lor; ear' florile ce din întemplantare, s'ar fi făcut, se culeg și întrebuințează.

Toamna hemeiul se taie dela pământ; apoi se pune peste cuișă și în ajunul iernii gunoiu bine dospit.

Pentru anul al doilea și cei următori nu mai sânt de ajuns părușteții, de care am făcut pomenire, ci fiecare cuișă trebuie să se înzestreze cu pari lungi de câte 6-7 metri, sau apoi cu prăjini groase, pe cari se trage sirmă (drot), ca pe ea să se întindă hemeiul.

Parii sau arecii au să fie obli, despoiați de coajă și fără noduri. Pentru ea să nu putrezească prea în grabă, partea ce are să între în pământ a parilor trebuie bine pirlită sau unsă cu cătran. Parii cei mai buni pentru hemeiu sânt din lemn de brad ori de molid. Pe araci hemeiul trebuie legat.

Mult mai potrivită și mai trainică este întocmirea făcută din prăjini groase și drot. Și aceste prăjini se pirliso cât de bine sau se ung cu cătran atâta cât vin în pământ; deasemenea și drotul unde vine în atingere cu pământul se unge cu cătran. Întocmirea făcută cu drot este mai costisitoare, dar' mai trainică; ea se recomandă și din punctul de vedere, că hemeiul nu mai are trebuință a fi legat, lucrare, ce pricinuește cheltuieli și multă pierdere de timp, care s'ar pute întrebuința la alte lucrări. Dar' în legătură cu întocmirea de drot mai sânt o mulțime de alte împrejurări priincioase; nu-i poate strica vântul, se poate culege mai cu înlesnire ș. a.

(Va urma).

Raportul general

al
Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiuului
pe
— anul 1901. —

Onorată adunare generală!

Comitetul D-Voastră, reales pe un nou period statutar de 6 ani în adunarea generală, ținută la 30 Decembrie n. a. tr. în comuna Sadu, își ține de plăcută datorință a Vă raporta despre activitatea Reuniunii noastre din anul 1900, care este al 13-lea an de existență, următoarele:

La a șaptea-oră, ea să batjocorea-se pentru ultima-oră și mai mult pe acela ce o iubișe, își puse toate giuvaerurile, alese haina cea mai bogată și calul cel mai frumos de ceremonie și merse singură la locul de întâlnire.

Acolo începă a rîde foarte tare, strigând pe mort.

În picioare între stufării și mărăcini, înfășurată în haina-i verde, părea un șerpe gigantic, ear' risul ei șuera.

Nimic nu tresări de veselie-i sarilege, și ea se pregătea a se reîntoarce, când simți o atingere pe brat.

Privi și văzu oă o brățară se desfăcea: Era o viperă de aur, cu ochii de rubin, incolăcită de șapte ori pe mîna ei. Dar' aceste incolăcitură începă a mișca și vipera de aur se descolăci aluneacă și se îndreptă spre apă.

În același timp Amina simți ceva mișcându-i pe frunte. Puse mîna și simți o frecătură de pietricele. Era un flux de mărgăritare cu aripi de dia-

Prelegeri economice populare și întruniri agricole.

Viul interes, ce-l arată populațiunea noastră din comitat față de Reuniunea noastră și prin aceasta față de lucrările folositoare, ce ea le pune în favorul bine priceput al înșiși agricultorilor la cale — s'a manifestat cu deosebire la cele 8 prelegeri populare economice, ținute de noi în comuna Seliște, cum și la întrunirea agricolă din comuna Ilimbav și Deal, cele dintăiu subvenționate de stat.

Mai înainte de-a intra în amănuntele acestor întruniri, ținem să amintim, că Înaltul minister r. u. de agricultură, mîneacă dela adevărul constatat pe baza esperiențelor, că prelegerile economice numai acolo au avut rezultate bune și durabile, unde prelegerile s'au ținut în mod sistematic în tot cursul, sau în 1—2 luni de iarnă, și unde anumiți rami de economie au fost tractați în 5—10 prelegeri — a pus la cale ținerea în lungul și latul țării a câte unui curs de prelegeri populare economice mai lung și sistematic. Organizarea prelegerilor populare economice din cercul de activitate al Reuniunii noastre pentru a. tr. a concretizat-o Reuniunii noastre.

În acest respect, subsemnatul comitet central, în conțelegere cu onorabila comisiune economică comitatensă, stabilind programul (planul) detailat al prelegerilor, — a ales pentru ținerea prelegerilor comuna Seliște și a desemnat ca prelegători pe subscrisul president, pe membrul comitetului, dl Romul Simu și pe membrul comisiunii economice comitatense, totodată membru pe viață al Reuniunii noastre, dl Ioan de Preda, avocat.

Vrednicii fruntași din Seliște, cari nici-când nu ne-au lipsit de valorosul lor sprigin, când vorba a fost de afacerile Reuniunii noastre, acceptând și ei programul nostru, au pus cu multă prevenire la dispoziția prelegătorilor sala festivă a școalei capitale de acolo și în același timp au îndemnat populațiunea din localitate și din comunele învecinate la participare.

Presidentul nostru a ținut în total 4 prelegeri și anume la 28 Ianuarie, la 4, 14 și 25 Februarie n. a. tr. Seria

prelegerilor începă prin dl president cu tractarea temei »Despre prăsirea pomilor«, a complectat-o cu prelegeri despre »Cultura pomilor«, despre »Culesul și păstratul poamelor«, și-a încheiat-o cu tractarea obiectului despre »Întrebuințarea poamelor«.

Colegul nostru, dl Romul Simu, a întreținut numărul auditor în două prelegeri populare cu subiecte din stupărit. Prelegerile sale dl Simu le-a ținut la 4 și 11 Martie n. În prima a vorbit despre »Rentabilitatea stupăritului. Regina. Albinele lucrătoare și trântorii. Nutrirea și activitatea albinelor (laguri — miere). Coșnițele obicnuite (imobile). Stupina«. În a 2-a despre »Coșnițele mobile. Coșnițele mixte. Morburile și inimicii albinelor. Recusite de stupărit. Lucrări de primăvară în stupină. Din acest privilegiu, dl Simu a prezentat și în practică pe lângă alte recusite mașina de stors miere.

Membrul pe viață al Reuniunii noastre, dl I. de Preda a ținut din cele 3 prelegeri cuprinse în program numai 2, împedat prin morb dela ținerea prelegerii a 3-a. D-sa a ținut prelegerile la 1 și 7 Aprilie n. În prima a tractat despre »Cultura sparangelului și a ciupercilor«, ear' în a 2-a, referindu-se la afaceri juridice, a tractat despre »Testamente și donațiuni în cas de moarte«.

Este de prisos a aminti, că toate prelegerile au fost urmărite cu încordat interes și că ele își vor arăta mai curînd sau mai târziu efectul lor asupra populațiunii din partea locului. La prelegerile acestea au asistat în total cam 1669 persoane de ambele sexe.

Diurnele și spesele de călătorie ale d-lor prelegători, cu 112 cor., s'au solvit din suma de 126 cor., ce ni-s'au pus din partea Înaltului minister prin comisiunea economică comitatensă la dispoziție, căruia i-am remis 14 cor., menite pentru prelegerea a 9-a, ce nu s'a ținut.

Obicnuitele noastre întruniri agricole, precum am amintit mai sus, le-am ținut în comuna Ilimbav și Deal. Întrunirea din Ilimbav, ținută la 24 Aprilie n. (a 3-a zi de Sfintele Paști), sub

mante, care șbură până în mijlocul apei.

De pe pieptul ei o lighioană de poveste, făcută din argint și fildeș și smaragde, se mișcă, sfărîmă micul lăncșor și scapă din degetele, înch se ce voiau să o reție.

Amina văzu pe mînilor ei niște pete mari de sîng și scoase un țipăt de groază și mînie văzînd că pîrul greu i-se topea încet, încet într'un lac de sînge, care curgea jos pe iarbă.

Marile flori brodate în ametiste, ce-i împodobeau haina, se desprinseră și pîrură deodată că ar fi răsărit din pământ în dreapta și în stînga.

Unul câte unul, toate giuvaerile și petricelele dispărură.

Amina fu cuprinsă de un ris nervos, care se sfirși în suspine de groază. Se întoarse ca să plece, dar' calu-i dispăruse în întunecare.

Simți atunci frigul furisându-i-se pe carne, căci și hainele o părăsiau, tăindu-se în fășii, ca niște șerpi lungi căzînd solz cu solz. Și Amina rămase goală.

Pe apă, toate giuvaerurile ei adunate se rîsbunau.

Atunci Amina scoase un ultim țipăt și se repezi în mlaștină, ca să-și reie curtea-i rîsculată.

Astfel sufletu-i sîlbatic se reîntoarce în ceața pădurilor, ce o născuse, în vinele patriei ei suterane.

Și mlaștina a rămas blîstemată și când azi după veacuri, vre-un călător dus pe gânduri în fața frumuseții sale se oprește, vede luînd în cutele apei și pe marginile foilor lungurețe zimboteu ironic al giuvaerilor rîsculate.

conducerea secretarului Reuniunii noastre, — privilegiu a dat populației din comună și din jur, de-a se întreține cu anumite întrebări economice de actualitate. Aici s'a vorbit despre nutrețurile măestrite, despre cultura vitelor și s'a insistat cu deosebire asupra înființării unei însoțiri de credit sătești, sistem Raiffeisen, a cărei necesitate e adânc simțită. Drept rezultat practic al întrunirii noastre semnalăm, că mulțumită zelului desvoltat de parochul *Ioan Alexandru* de acolo, însoțirea s'a înființat și în a. c. ea și-a început activitatea, rodnică și binefăcătoare.

La a 2-a întrunire, ținută în comuna Deal, la 3 Iunie n., sub conducerea presidentului nostru, au participat pe lângă totalitatea locuitorilor de acolo, un număr însemnat de fruntași din comunele Răhău, Reciu, Călnic, Săsciori, Cut etc. Instructiva prelegere a presidentului nostru despre cultura fânătelor de munte a fost urmărită de asistenți cu mult și viu interes. S'a mai vorbit despre foloasele și însemnătatea tovarășilor în genere și a tovarășilor agricole în deosebi. Fruntașii comunei sub conducerea harnicului paroch *Nicolae Dura* de acolo, hotărâre au luat de a pune temelie unei tovarășii agricole în comuna Deal.

Cultura vitelor.

Cum populațiunea noastră, emnamente agricolă, se îndeletnicește cu cultura în mare a vitelor, întrunirile noastre agricole n'au fost nici-când lipsite de prelegeri cu subiecte din acest ram de economie.

Instrucțiunile și învățăturile noastre teoretice dela diferitele întruniri economice își câștigă consistență la esposițiile noastre de vite de prăsilă, împreunate cu distribuire de premii în bani. Esposiția de vite din a. tr., care este a 11-a, am ținut-o la 4 Noembrie n. în opidul *Mercuria*. Superioritatea rasei vitelor espuse, apoi frumseța acestora, au dovedit și ele, că stăruințele noastre în această direcțiune nu au rămas fără rezultat. Alegerea cu înțelepciune a vitelor de soi, apoi îngrijirea și buna nutriție, de care proprietarii împărtășesc vitele lor, — arată cum cultura rațională a vitelor a prins și continuă a prinde rădăcini la economul nostru. Raportul juriului, datorit secretarului acestuia, dlui *Ioan Moța*, totodată secretar al »Reuniunii economice din Orăștie«, care a ținut să-și trimită reprezentanți la esposiția noastră, — cuprinzând date de interes general, îl accludem sub I.

Acți mai amintim, că premiile împărțite în sumă de 200 cor., s'au aco-perit de către Onorabila comisiune economică a comitatului nostru.

În privirea răspândirii rasei de vite soiul »Pinzgau« curat, comitetul a cumpărat dela doamna *Friderica Nussbächer*, cunoscuta bună econoamă de vite de aici, o vițea de acest soi cu suma de 100 cor., pe care o a dăruit, în urma sortirii făcute între membrii noștri cu locuința în *Fofeldea*, economului *Petru Sopa* (nr. casei 36). Dăruitul s'a legăruit prin act în regulă, a ținut vițeaua pentru prăsilă, a-i da în-

grijirea trebuincioasă și a ne pune la dispoziție la timpul seu primul vițelsănătos din prăsilă ei.

În legătură constatăm cu plăcere, că primul dăruit de noi cu vițea rassa »Pinzgau« curată, membrul Reuniunii noastre dl *George Bratu*, econom (nr. casei 508) în Tilișca, s'a achitat în mod vrednic de angajamentul primit asupra-și prin actul de învoire subscris la primirea vițelei. Dinsul adevă ne-a predat din prăsilă vițelei un tăurenciu, pe care l'am vândut cu prețul redus de 65 cor. membrului Reuniunii noastre, d-nei văduve *Maria Ben, născ. Nicoară* din Apoldul-român. (Va urma).

Semnele morței.

Direcțiunea generală a serviciului sanitar din România va afișa următoarele instrucțiuni pentru a constata semnele morței și de a împedeca îngroparea de viu.

Tabloul a fost elaborat de d. prof. dr. M. Minovici.

1. Lumina ochilor se sbircește, se turbură., ear' ochii încep a se scufunda în cap.

2. Dacă se apropie flacăra unei luminări de vârful unui deget de la picior, fără a atinge flacăra de deget, se face pe piele o beșică fără apă, care plesnește producând o pocnitură.

3. Dacă se leagă un deget cu o sfoară la rădăcina lui și dacă degetul se învinețește spre vîrf, atunci omul nu e mort; dacă degetul rămâne alb, atunci este mort.

4. Când omul este mort și stă cu fața în sus, se ivesc pe părțile de dinapol ale cefei, trupului, mânilor și picioarelor niște pete mari întinse, roșii-vinete.

5. Cel mai sigur semn de moarte este când apare pe pântece — mai întâiu în partea dreaptă și apoi se întinde peste tot pântecul — o pată verde-albăstruie, care arată, că mortul a început să se impuț.

Un sigur semn din acestea nu arată că omul e mort. Iarna semnele apar mai târziu.

SFATURI.

Veterinarul practic.

Migeei de pe vite se vindecă curând, dacă se ung (se murue) cu baleză proaspătă, în 3 zile dimineața, a 3-a zi seara.

Ariciul de pe vită se nimicește, dacă se unge (murue) bine cu var stins de curând, dacă se poate se fie ceva cald, dar' nu ferbinte. E de-ajuns să se ungă vîta numai o singură dată bine, și se va mântui de ariciu!

Com. de dl *A. Ciura*, Abrud.

Știri economice, comerc. industr. jurid.

Recolta Turciei. Dintr'un raport al consulului general Român la Constantinopol rezultă, că în Turcia recolta anului curent a fost mai bogată ca cea din anul trecut.

Mai cu seamă porumbul e excelent, grăul, orzul și sęcara satisfăcătoare.

Bumbacul a dat o recoltă bună, viile o recoltă sub mijloafe, fructele în general au fost frumoase.

Sindicat de petrolu. În Londra se va înființa un sindicat pentru cumpărarea și exploatarea terenurilor petrolifere din România. Părtași la acest, sindicat vor fi financieri englezi, ruși-belgieni și români.!

Berbeci de prăsilă. La oieria din Constanța s'au vândut 44 berbeci de prăsilă cu 3601 lei. Prețul unui berbec-merino a variat între 75 și 400 lei, vînzându-se 11. Pentru soiul sudum-țigăi s'a luat 30—65 lei de bucată, pentru soiul cornabet-sudum 30—54 lei.

Esportul Sêrbiei în prima jumătate a anului a fost de 21 mil. 699.576 denari (lei), importul de 21 mil. 922.991 lei.

Esportul de hemeiu din Austro-Ungaria în Bavaria a fost din Septembrie 1900—Martie 1901 de 22802 măji metrice.

Sămănăturile în Bulgaria După un raport al agenției diplomatice române din Sofia, la 18 Octomvrie sămănăturile de toamnă se prezentau foarte bine în întregul principat. Rapița, în cele mai multe plăși, e excelentă și numai în puține locuri compromisă din cauza ploilor.

Viile au dat o recoltă slabă, ear' orzul o recoltă mai bună ca anul trecut.

FELURIMI.

Apă din peatră. Celebrul explorator polar Nordenskjöld susține că petrele din munți trebuie să conțină apă foarte curată. Mult timp teoriile lui n'au fură luate în serios de nimeni.

Numai în 1895 s'a făcut prima încercare pe o insulă de stîncă în sudul Svediei.

În acea insulă apa lipsea cu totul și trebuia să se ia apă de mare. Toți erau foarte sceptici de isbînda acestei încercări; însă după-cum a precizat Nordenskjöld, apa fu găsită la o adîncime de 35 metri.

Din 105 săpături făcute de Svedia, Norvegia și Finlanda, numai 3 nu au dat apă, 9 au dat apă sărată și toate celelalte au dat apă îndeajuns, foarte curată și rece.

O invențiune femeiască. La ultima ședință ținută de asociațiunea femeilor din Berlin, d-rul Fisch a ținut o conferință asupra unui aparat de afumat pești cu mulțimes, inventat de d-șoara Jaques.

Aparatul e de mare folos, construit astfel în cât se pot afuma de odată 300 kilograme pește. Esperiențele făcute au dat rezultate uimitoare și s'a împărțit chiar asistenței 360 de pești din marea de nord afumați cu aparatul inventat de sus numita d-șoară.

CRONICĂ.

Aniversare Luni, 2 Dec. n., s'au implinit 53 ani dela suirea pe tron a M. S. Monarchul nostru. Zua a aceasta a fost prăznuită cu servicii bisericesti în orașele principale ale monarchiei.

Sfințire de biserică. Ni se scrie un lung raport, din care estrapagem următoarele: La 11 Noemvrie s'a făcut sfințirea bisericii renovate din *Bozovici* și tot odată instalarea parohilor noi *Ioan Brinzeiu* și *Nicolae Bihoi*. Delegatul episcop a fost veteranul protopresbiter *M. Popoviciu*, care sosind în seara precedentă a fost primit cu solemnitate, fiind luminat întreg orașul.

Sfințirea bisericii renovate, împreună cu s. liturgie s'a început la 10 ore s. m., — prin protopresbiterul *Mihail Popoviciu* asistat de preoții: *instalații Ioan Brinzeiu* și *Nicolae Bihoi* și cu asistența preoților *Dimitrie Bogoeviciu*, *Nicolae Novacoviciu* și *Vasilie Popoviciu*. Corul din *Bozoviciu* sub conducerea bravului conducătoriu *Ilie Ruva*, câștigat la institutul nostru românesc „*Nera*”, cari n'au lăsat nimic de dorit. La sfârșitul actului sfințirei, venerabilul protopresbiter a ținut o cuvântare emoționătoare, în care arată publicului însemnătatea îndoită a zilei. Noul preot *Ioan Brinzeiu* a vorbit cu mult simț, înduioșând auditorul.

A urmat apoi banchetul cu peste 100 de tătămuri. S'au ținut câteva toaste însufleșitoare.

— In 24 Noemvrie st. n. s'a sfințit frumoasa biserică română greco-cat. nou zidită din comuna grănițerească *Salva*, lângă *Năsud*. E de toată lauda sîrguința și evlavia credincioșilor din această comună relativ săracă. Impozanta biserică a costat aproape 36 mii de coroane. Harnicul preot *Dumbravă* nu a cruțat nici osteneală, nici jertfe ca să-și vadă comuna împodobită cu un vrednic locaș al lui Dumnezeu.

Actul sfințirii l'a făcut neobositul canonic *Georgiu*, cu asistență de 12 preoți. Predica ocașională a fost rostită de canonicul *Georgiu*, spre îndestulirea sufletească a fiecărui asistent.

După actul oficios a urmat banchetul, la care au participat peste 120 de persoane. S'au ținut și câteva toaste frumoase.

Cu durere, s'a remarcat însă, oă inteligența din *Năsud* a absentat în mare parte.

Frumoasa biserică a fost zidită de întreprinzătorii români *Stefan* și *Emil Oltean* din *Blaj*.

† **Elie Alimănescu-Băncilă.** Duminecă, în 1 Decemvrie a. c. a fost înmormântarea răposatului *Elie Alimănescu-Băncilă*, fost tipograf în tipografia noastră și în urmă redactor responsabil, mort în floarea vârstei. În mormântarea s'a făcut în comuna natală *Rășinari*. Ceremonialul funebrel s'a făcut din partea ambilor parochi locali *Emilian Cioran* și *Iosif Goga*, ear' răspunsurile funebrale le-a dat un cor bine improvisat al tipografilor din *Sibiu* și al unor membri ai „*Reuniunii sodalilor români din Sibiu*” precum și alți amici și cunoscuți ai răposatului, cari n'au pregetat a-i da ultimul salut, prezentându-se într'un număr foarte frumos la această înmormântare, cu toate oă era un timp nefavorabil. Părintele *Cioran* a ținut o preafrumoasă cuvântare funebrelă, arătând calitățile bune ce le-a avut răposatul și oăutând oă să mângăie întru oăta înima tristată a bunei lui mame, a rudeniilor și a tuturor celor ce l'au cunoscut, ear' în numele fostilor colegi tipografi ai răposatului dl *Nicolau Bratu*,

tipograf la institutul nostru, a ținut la mormânt o frumoasă și înduioșătoare alocuțiune, storcând lacrimile publicului asistent.

La înmormântare a luat parte toată inteligența *Rășinariului* în frunte cu învățătorii locali.

După înmormântare, publicul străin precum și rudeniile și cunoscuți răposatului în frunte cu părintele *Goga* au fost invitați pentru a lua parte la frumoasa pomana, ce s'a dat în amintirea răposatului. Din partea corpului tipografic din *Sibiu* s'a depus o frumoasă cunună cu inscripția: *Ultimul salut! Tipografii sibiieni. Fie-ți țărina ușoară și în memoria binecuvântată!*

Asociația meseriașilor români din Lugoj. Din *Lugoj* ni-se scrie: Duminecă s'a ținut aici adunarea generală constituantă a „*Asociației meseriașilor români din Lugoj*”. Interesul publicului față de această adunare a fost foarte viu, dovadă oă sala mare a școlilor gr. or. române, unde s'a ținut adunarea, a fost tixită de lume. Sediul *Asociației* va fi *Lugojul*. Scopul ei: cultivarea membrilor prin întruniri, lectură și prelegeri potrivite. Politica este eschisă. Membrii ordinari plătesc taxa de 2 coroane pe an. Cei extraordinari 1 coroană. Fondatorii 20 cor. odată pentru totdeauna. În cazul desființării societății averea sa întreagă trece la „*Asociațiunea pentru literatura și cultura poporului român*”. President s'a ales cu aclamație domnul *Dr. Cornel Jurca*, avocat; vicepresident *Vasile Jorja*, măiestru argășitor; casar *Ioan Ruj*, măcelar; secretar *Nicolae Jugănar*, tipograf; bibliotecar *Constantin Liuba*, învățător; econom *George Ijuc*; apoi un comitet din membrii ordinari, între cari mulți inteligenți.

Iarnă. De pretutindeni se vestesc ninsori, așa oă iarna s'au înstăpănit de-abinele. Oă a pășit cu energie, dovedește și frigul cel mare din *Italia*, unde a nins și la șes. În *Sibiria* de sud frigul e de 20 grade sub zero. Până acum s'au vestit și despre înghețarea a doi oameni, un sublocotenent de honvezi din 1848, *Dobos János*, și un muncitor.

Omor și sinucidere. Ni se scrie din *Nadeșul-săseso*: Țeranul *Barth*, inebunind pe când nevastă sa era în șezătoare, și-a ucis pe cei doi copilași, unul de 6, celalalt de 4 ani, cu un cuțit și apoi s'a înjunghiat și pe el. Pe nenorocit l'au dus încă în seara aceea la spitalul din *Sighișoara*, unde s'a constatat, oă e nebun. Rana lui e gravă.

Nona. Din *Botoșani* se semnalează un caz de nonă în comuna *Deleni*. O fată din acea comună s'a culcat Sâmbătă seara pe la 9 ore, a doua zi, cu toate sfertările familiei, fața nu s'a mai sculat.

Preotul și locuitorii, veniți la fața locului, au zis, oă fata trebuie dusă la biserică, spre a i-se alunga duhul rău. Acolo s'ermana fată a zăcut 52 de oăzuri, fiind într'o puternică somnolență, asemănătoare cu moartea.

Martii seara s'a deșteptat, cu totul slăbită, și nedându-și seamă de cele întâmplăte cu ea.

Populația Germaniei. Ziarul „*Reichsanzeiger*” publică rezultatul definitiv al recensământului dela 1 Decemvrie 1900 pentru întregul imperiu german. După acest recensământ populația Germaniei numără 56,367.178 persoane, din cari 27,737.247 bărbați și 28,629.931 femei. Dela 1 Decemvrie 1885 populația s'a înmulțit cu 4.087.277 (7,82%) și anume bărbații cu 2.075.997 (8,09%) și femeile cu 2.011.280 (7,56%). Intinderea imperiului este stabilită în 540.740 ohlm. □.

Necrolog. *Aurel Sandi*, fost mult timp olegător-tipograf la „*Tipografia*”, societate pe acțiuni în *Sibiu*, a răposat săptămâna trecută, departe de patrie, în *Moosburg*, *Bavaria* Fie-ți țărina ușoară!

Intru mărirea lui Dumnezeu. *Maiestata Sa* a dăruit bisericii române din *Topo-Sân-Craib*, distr. *Cluj* 200 cor. pentru terminarea edificiului bisericii.

— *Creștinii G. Gudea* și soția *Anisia* din *Căștel-ronân*, au dăruit pentru sl. biserică un ornat bisericesc, în valoare de 80 cor.

D-nii *M. Mărincaș* și *C. Căciulă*, funcționari de bancă în *B. Huedin*, au cumpărat pe seama bisericii de acolo o evanghelie, un liturgier și un ocolologiu în valoare de 39 cor 96 bani.

Daruri pentru copii. Domnul *Ignat Borza*, cantiner în *Alba-Iulia*, a dăruit pentru pruncii mai săraci din comuna sa natală *Berchiș* cărți de școală în preț de 28 cor. 49 bani.

Pentru *Academia-Română*. *DI Grigoriu*, membru la curtea de apel din *Iași*, mort de curând, și a lăsat întreaga avere, care se ridică la peste 300.000 lei, *Academiei-Române*.

Nouă biserică românească. În suburbiul *Iosefin* din *Timișoara* s'a pornit o mișcare pentru zidirea unei biserici românești. În fruntea lucrului s'a pus dl *Iacob Marian*, care a dat o sumă mai mare pentru scopul acesta. Pe coala de subscripție a lui sînt peste o sută de iscălituri, așa oă lucrarea se va pute începe în curând.

O înmormântare frumoasă. Ni-se scrie: Luni, în 27 Noemvrie a. c. a fost înmormântat în *Baia-mare* binemeritul cantor docent pensionat *Mihail Lucaciu*, tatăl părintelui *Dr. Vasile Lucaciu*, care fiind în *Romă*, nu a putut asista la tristul act. A fost o înmormântare din cele mai frumoase, luând parte o lume imensă de popor, venit și din depărtări. Funcțiunea religioasă a fost săvîrșită în biserică — unde a fost transportat sicriul, — de șese preoți. Protopopul *Georgiu Șuta* și părintele *Alexiu Pop* au ținut câte o cuvântare simțită și înduioșătoare. Protopopul *Șuta* a relevat meritele neperitoare, prin cari decedatul și-a asigurat în viață stima fiecărui, ear' după moarte eterna amintire.

Corul învățătorilor de încheiere a cântat versul funebrel „*Cu lacrimi și fiori mormentu-ți salutăm...*”. După aceste cadavrul binemeritatului și harnicului bătrân a fost așezat în mormânt spre odihnă vecinică.

Convocare. Pe baza concludului comitetului central din 19 Noemvrie 1901 și în conformitate cu §-ul 20 din statute, se convoacă a XIII-a adunare generală ordinară a „*Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului*” în *Aciliu* pe *Duminecă* în 15 Decemvrie n. a. c., la 11 ore a. m.

PROGRAM :

1. Presentarea raportului general al comitetului central, a rațiocinților pe anul 1900 și proiectul de budget pe 1902.
2. Propuneri eventuale din partea membrilor.
3. Discurs despre cultura viilor.
4. Autenticarea protocolului ședinței.

Despărțământul *Cluj* al *Reuniunii învățătorilor gr. cat. din Arhidieceza gr. cat. de Alba-Iulia și Făgăraș*, cu ocașiunea adunării sale din 25 Noemvrie n. a. a ales de presedinte pe tinerul învățător *Ioachim Pop*.

Pentru maghiarisare. Teatrul maghiar din Cluj capătă dela guvern o subvenție anuală, pentru-că shipa răspândește maghiarisarea între Valaahi. Asemenea capătă subvenție din sudoarea noastră și teatrul ungheresc din Cașovia. Amândouă însă sînt în deficit și strigă după ajutor mai mare. Congregația orașului Cașovia în ședința de ieri a decis să ceară dela guvern urcarea dotăției teatrului cu 20 mii cor. pe motivul, că teatrul răspândește maghiarisarea în un ținut espus și năpădit de naționalități.

Eată un »motiv« pentru care guvernul a dat totdeauna cu mână largă.

Alegerea de protopresbiter pentru tractul Aradului, se va face la 12 Decembrie n. Comisariu pentru conducerea actului e numit asesorul Ignatie I. Papp.

Monumentul milenar făcut pe vârful Françoise Iosif din Carpații nordici a fost dărîmat de necunoscuți, pe a căror urmă n'au ajuns încă autoritățile din Leutschau.

Cas de moarte. În Baia-de-Criș a răposat I. Miclea, născut în Vrani. A fost notar diplomat și iurist în a. 2 și în călătoria făcută la Baia-de-Criș a murit. În mormîntarea, deși departe de casă, a fost frumoasă. Mult a contribuit la mîngăierea celor asistenți corul din Rîșoa. Pe răposatul îl deplîng părinții I. Miclea, comere în Vrani, mama și fratele lui, Iuliu.

Dela Români din America. Din Mîgăreiu ni-se scrie: Învățînd copiii noștri să scrie și epistole, au trimis unii dintre ei scrisori și la părinții lor din America. Acestia mult s'au bucurat de sporul, ce-l fac în școală, și într'o bună zi preotul nostru primește o sumă de bani și o epistolă, în care între altele se zice: ...am mai citit în scrisorile băeților noștri, că în zilele acelea a fost o furtună mare pe acolo, încât a rupt și crucea de pe turnul bisericii, și fiind biserica săracă, după-cum știm și noi, n'are de unde-și aeoperi această pagubă.

Deci noi pentru iubirea ce o avem față de sf. noastră biserică și față de școala noastră unde așa de bine ni se luminează mintea copiilor noștri, trimitem această sumă de bani, din care să se cumpere crucea, ear' restul ce prisosește, să se folosească unde comitetul parochial află de bine. Numele subscrișilor, care au trimis epistola și cinstea la sfînta biserică, sînt următorii:

N. Solomon 5 c.; I. Carcula 12 c.; Sona Blot 5 cor.; N. Dănilă 5 c. 50 b.; I. Crețu 2 c. 50 b.; N. Blaga 2 c. 50 b.; Șomica Stoica 1 cor 20 bani; A. Albu 1 cor. 24 bani; Z. Solomon 2 c. 50 b.; N. Z. Solomon 2 c. 50 b.; A. Boariu 2 cor. 50 b.; I. Onișiu 5 cor.; Iosif Curcula 2 cor. 50 b.; Ios. Blaga 2 c. 50 b.; Chir. Roman 2 c. 50 b.; I. N. Holerga 5 c.; S. Blaga 4 c.; I. Holerga și fiul »eu Naftanail 12 cor. 50 bani; Silv. Susiu 5 cor.; Ioschim Pușcaș 5 cor.

Tuturor acestora le exprimăm din partea creștinilor noștri ferbinte mulțumită. I. Solomon ep. I, Vasile Hlinza, ep. II.

Un dinte de elefant, lung de 7 arme și 6 policari (țoli), greu de 175½, punți a fost trimis pentru muzeul din Dublin. Numai trei dinți mai sînt cunoscuți, cari să fie mai lungi ca acesta.

Fondurile și fundațiunile archidiecezane greco-catolice române din Blaj. Ultimul circular metropolitan comunică clerului din archidieceza noastră gr.-cat. conspectul fondurilor și fundațiunilor aflătoare în administrația cassei centrale. Datele publicate sunt luate din rațiociniile de pe anul 1899 trecute prin revisiunea consistorială.

»Unirea« face în numărul seu ultim următoarele estrase din acel conspect:

Numărul acestor fonduri în 1899 a fost de 189, față de anul premergător o creștere de 13 fonduri. Averele totală a fost de 2.757.642 fl. 27 cr. și fraș 8500, arătînd față de trecut o creștere de peste 100 mii fl., ce a rezultat din adaugerea de fundațiuni nouă, ca Vișa II. (20.776.40) Filip (10.000) Vișa-stipendii (5500) George și Ioan Vișa (2000), școala din Sâncel, Coșocna ș. a.

Dintre fondurile mai mari însemnăm aici:

fond. basilitan*	de fl. 128.627.61
> șuluțan	> 416.776.93
> bobian	> 735.967.68
> viduo-orfanal*	> 160.400.49
> metropoliei*	> 500.521.43
> Vișa I.	> 9.550.35
> Baldi	> 11.696.60
> Lădai*	> 10.212.70
> br. Urs	> 25.293.61
> Vișa II.	> 20.776.40
> Filip	> 10.000.—

Am specificat aici numai unele, cele cu steluze au și realități; moșii, case, dar' valoarea acestora nu e cuprinsă aici.

Contra duelului. Acum cu ocazia vizitei principelui moștenitor *Francisc Ferdinand* la împăratul *Wilhelm* — se zice — că s'a făcut un compromis, prin care să se facă dispoziții pentru a restringe duelurile ofițerilor din armata germană și austro-ungară.

Dela curtea sêrbească. Bietul rege al Sêrbiei a dat eară de un năcaș. Partidul radical independent vrea să facă o interpelație, în care să întrebe pe ministrul president, că pentru-ce nu s'a născut moștenitorul de tron, după-care așteaptă țeara de un an și jumătate și a cărui naștere a fost și adusă în mod oficial la cunoștința țării. Regele îi chiamă acum pe rînd la palat și-i roagă, să nu-i mai facă un nou bucluc.

Honved ucis. În Oradea-mare sergentul de honvezi Magyar Ferencz atîta a chiamat cu bătăi pe honvedul Petru Florian, încât acesta dus la spital a murit. Când a auzit feara sêlbatică, că bietul Român e mort, a zis: »Bine c'a crepat Valachul!«. În contra lui s'a pornit cercetare.

Ugron Gabor, marele Kossuthist, Sêcuiu și mîncător de Români a pățit o. Foaia oficială publică înștiințarea, că în 30 l. c. îi se vor vinde moștile din Abrahamsfalva și Miklosfalva. Intre parțelele scoase la vînzare sînt de-acelea cari sînt prețuite cu 20, 10, ba chiar și cu 1 coroană.

Sêcuiu cuminte. Un Sêcuiu căpătase dureri la un picior. Medicul îi prescrie un leac, cu care să se ungă, dându-i și receptul. Vine Sêcuiu de cîteva-ori la medic, dar' boala ba să-i treacă. În sfîrșit îl întreabă doctorul, cum a folosit leacul. Mirarea nu i-a fost mică, când i-a spus bolnavul, că și-a frecat piciorul cu receptul!

Kecskeméthy, cel-ce fugise cu peste 500 de mii cor., încă nu e prins. Deși s'a pus un premiu de 20 mii cor. pentru cel-ce-l va prinde. Se zice, că el s'ar fi imbarcat în Genova și a plecat la America, unde va fi și ajuns deja.

Pușcături de revolver. În Derecske (Bihor) e vieața de altfel liniștită, numai căt de o bucată de timp incoace s'au spart prea multe ochiuri de feastră prin gloanțe de revolver. Într'o seară au pușcat asupra plugarului fruntaș Széplaki, care ședea la masă. Din norocire a fost numai ușor rănit. Cîrînd după aceea s'a pușcat asupra juratului Gombos; glonțul a trecut pe lângă capul lui, fără să-l atingă. Învețătorului i-a găurit un glonț haine, dar' nu și pielea. Aceste atentate se aduc în legătură cu cererea pentru comasare, pe care o dorește unii din sat. Gendarmeria s'a înmulțit în comună, această a cerut însă o companie de soldați.

Copil mîncat de porci. Fetitei de un an a țeranului Pavel Raniașu din Liebling (Bănat), lăsată singură, i-au ros porcii mîinile și picioarele. După chin de cîteva cîasuri biata fetiță a murit. Contra părinților neîngrijitori s'a pornit cercetare.

Bancrot. În comitatul Torontalului este o societate pentru răspîndirea limbii maghiare. Unul dintre mijloacele ei e și ținerea de cursuri pentru învățarea limbii maghiare. Anul acesta s'au înștiințat din nou numai 6, zi șese, cari voesc să învețe ungherește. Se înțelege că supărarea e mare în Israil.

Călcată de trenul, care merge dela Sibiu la Vinț, fî o vacă între Apold și Mercurea. Vaca a fost a economului Achim Rădoiu din Apoldul-mie.

Coroane eterne. Redactorul »Tribunei« închis în Cluj dl *Andretu Baltes* dto 28 a. c. scrie »Reuniunii sodalilor români din Sibiu« următoarele:

Din incidentul morții, departe de părinți și de casă, a tînerului meu amic *Aurel Sandi*, culegător-tipograf, de aici, din locul suferințelor, trimit fondului »Iubiților răposați« creat de »Reuniunea sodalilor români din Sibiu«, suma de 3 cor, rugînd pe Dumnezeu să-l odihnească în pace în pămînt străin, ear' părinților să le dea tîrie a suportarea greaui lovitură.

Bani falsi. În comuna Sanco au început să circule bani falsi. Falsificătorii au fost descoperiți și acum sînt în temniță.

Țigani. În apropierea de drumul comitatens, care duce cătră Seica-mare (comit. Têrnava-mare), s'au așezat într'o moldă o lae țigănească. Venind în seara de 23 Nov. o trăsură pe acest drum, unul dintre Țigani, care eșise la largul, a lovit calul cu un par de gard. Numai spăriat de ținuta amenințătoare a celor din trăsură a luat-o eară peste câmp.

În Utvin (Banat) s'au întîmplat zilele trecute o mare bătălie între două tabere țigănești. Faraonii s'au luptat cu săbi și revolvere. 2 Țigani au fost răniți de moarte. Când s'au apropiat gendarmii, toți s'au suit în căruțe și au șters o.

Bucurie și durere. Un cărcîmar din Bocrec își sêrba logodna cu nevasta a doua. În aceeași noapte fata lui măritată a născut un băiat sănêtos, dar' biata mamă a murit. În ziua următoare și-a sêrbat cărcîmarul cununia, după aceasta a fost la botezul nepotului și în urmă și-a înmormîntat sora. Cam multe de-odată.

Lupii încă își arată colții. Lângă Sighișoara au sfâșiat 60 de oi, în Ungaria-de nord au mâncat pe un căldător, în satele Lodomir și Postrina locuitorii nu mai utoază să iasă din case. În Verebes (Ciuc) lupii au sfârșit pe oierul Vasile Stoian, dimpreună cu 8 oi.

Știri din piață. Mediaș. Grâu, hl, 10.50—11, seară 7.—70, orz 8.—8.50, ovăși 5.50—6, cucuruz 7.50—8, fasole 7.50—8 cor. Ouă 3 buc. 20 bani.

Bursa din Budapesta. Grâu, 50 chlgr., 8.20—8.75, seară 6.90—7.15, orz 5.85—6.20, ovăși 7.25—7.60, cucuruz 5.45—5.54, cîncantin 6.25—6.35.

Piața de bani Sibiu. Galbiul cump. 11.26 20 lei (hârtie) 9.50 20 lei (argint) 9.36, lira turo. 21.40, lira engleză 23.85, maroa germană 1.16, napoleonul 19, rubla (hârtie) 2.52, rubla (argint) 2.45 cor.

Știri mărante. Un incendiu a distrus biserica din comuna Drăgănești din jud. Suceava.

— Zilele aceste a domnit o teribilă furtună pe Marea-Neagră, care a înecat în valuri vaporul englez Tom.

Intregul echipagiu de 22 oameni s'a înecat.

— Tribunalul din Brașov a condamnat în 27 l. c. pe fostul cassar de mărfuri la gara de acolo, Rado Aurel, pentru defraudare la 6 ani temniță.

— Cu ocazia zilei de 28 Noemvrie, aniversarea luării Plevnei, se vor face mai multe înaintări în armata română.

— O știre din New-York anunță un groaznic accident de tren. Două trenuri cu emigranți s'au ciocnit lângă Sensca. Un tren s'a aprins și sfărmat. 30 oameni au murit, 150 sînt răniți.

— Trei mii de familii din comitatul Caraș-Severin sînt fără pâine, în urma sistării de lucru dela Călan.

— În pădurea Prisăcani (România) a fost prins primejdiosul bandit George Cojocaru, autor a zece de crime.

Bundital e grav rănit din lupta avută cu poterașii.

— În comuna Poljanca s'a împușcat un băiat de 14 ani din supărare după părinți, cari în scurt timp au murit ambii.

Serată festivă la »Reuniunea sodalilor români din Sibiu«.

»Reuniunea sodalilor români din Sibiu« a ținut Joi, în 28 Noemvrie n. c., ședința literară a 11-a.

Ședința, ca în totdeauna, a intrunit un mare număr de dame, meseriași, sodali, ucenici și membrii ajutători, pe cari abia i-au încăput cele 3 sale, în care reuniunea este adăpostită.

Cursul ședinței, pe care o pot numi festivă, a fost următorul: Notarul reuniunii, dl Ioan Apolzan citește protocoalele ședințelor administrative din cursul lunii Noemvrie, în cari se insistă asupra concursului dat de reuniune la producțiunea reuniunii de ajutorare a copilor săraci, fără deosebire de naționalitate; asupra măsurilor luate de a aduna daruri pentru săracii noștri, asupra contribuțiilor făcute în acest scop, cum și în scopul solvirii datoriei pentru casa reuniunii și în fine asupra producțiunii teatrale din Vinerea viitoare. După toate acestea presidentul mulțumind reuniunii pentru frumoasa manifestare, ce i-a făcut în preșeara onomasticele sale — o asigură, că pentru dragostea manifestată, tot numai cu dra-

goste va răspunde și declară ședința literară de deschisă.

Representanții reuniunii, domnii: Vicepresidentul George Poponea, cassarul Florea Crucița și controlorul Ioan Roșca, urcă tribuna și prin rostul dlui vicepresident Poponea, aduc nouele mulțumite ale membrilor pentru sacrificiile, pe cari presidentul acum de ani de-a rîndul le aduce pentru bunăstarea și înflorirea reuniunii.

Ca un semn vădit al dragostei, ce zace în inima fiecărui membru pentru presidentul reuniunii, li predă un frumos inel de aur.

Dl Tordășianu emoționat până la lacrimi, mulțumește dlui vicepresident pentru frumoasele cuvinte, cu cari a însoțit predarea prețiosului cadou și mulțumește reuniunii, care i-a făcut surprinderea atât de plăcută și neașteptată.

Drept încoronare a acestui act sărbătorec a urmat programul ședinței literare, în firul căruia corul reuniunii sub conducerea dlui Popa a cântat cu precisiune rară compozițiile: »Până-cînd țineam cu codrul« și »Tot 'ți-am zis!« Punctul 2 a fost predarea prin bunul declamator Coriolan B. a poeziei »Romanul și Jidanul«, de Nicu Stejerel, ce ne-a ținut în continuă veselie. Drept variațiune a urmat apoi dl Nicolae Bratu, culegător-tipograf, cu citirea bucăților »La botul calului«, »Cu cățel și purcel«, »Opt cu a brânzii«, »Tărța părța« și »A mai multe romanțe la fortepianul reuniunii.

Dșoara Paraschiva Apolzan a predat apoi poezia »Mănioasa« și »Fatma«, de G. Coșbuc, dovedind că e toată inimă

și simte cu postul, pe care îl înțelege. Micuțul Ilarie Boia, plin de curaj și de inimă românească, ne-a electrizat din nou prin frumoasele poezii eroice »Dragoș-Vodă« și »Negru-Vodă«. Punctul cel mai plăcut al seratei a fost fără îndoielă canțonetul »Herșcu bocogiu«, de V. Alexandri, predat în mod măiestru de elevul seminarial dl Ioan Giula, travestit asemenea unui »handle« și posedând limbajul pocit, vorbit de Evreii din Dorohoiu. După-ce ne-am stăpănit risul și veselia, produsă de dl Giula, corul a executat încă două compoziții dragălașe, ear' dl Bena o romanță la clavir.

Terminat acest frumos program, care după afirmările membrilor ajutători prezenți, fiind el atât de variat și atât de bine executat, pută ținea loc în ori-ce producțiune publică — presidentul reuniunii, mulțumind tuturor pentru toate, declară ședința de închisă și invită în același timp la ședința a 12-a, ce se va ține în Joia ultimă din luna Decemvrie a. c.

Dela mine adaug, că este regretabil, că reuniunea n'a făcut îngrijiri, ca la ședința aceasta să participe membri ajutători în număr mai mare!

„Cu noi este D-zeu!“

Din cauza lipsei de spațiu
Posta redacțiunii și administrațiunii se amână pe n-ul viitor.

Pentru redacție și editură responsabil: Victor Lazăr.
Proprietar: Pentru »Tipografia«, societate pe acțiuni: Iosif Marschall.

MARELE KRACH.

New-York și Londra n'au trecut cu vedere continentul european, și a căutat să înființeze o fabrică de obiecte de argint, vîzînd produsele contra unei răsplate foarte mici a muncii. Sînt autorizat a aduce aceasta la îndeplinire. Așadar' trimite ori-cui în schimbul numai ă fl. 6.60 următoarele obiecte:

- 6 bucăți din cele mai fine cuțite de mână, engleze.
- 6 bucăți furculițe de argint, patent american, dintr'o bucată.
- 6 bucăți linguri de masă, de argint, patent american.
- 12 bucăți lingurițe de argint, patent american.
- 1 bucată lingură de supă, de argint, patent american.
- 1 bucată lingură de lapte de argint, patent american.
- 2 bucăți păhăruțe de onă, de argint, patent american.
- 6 bucăți farfurioare Victoria, englezești.
- 2 bucăți sfeșnice de masă cu mare efect.
- 1 bucată străcurătoare de cîia.
- 1 bucată zăhărnită foarte fină.

42 bucăți împreună pentru numai fl.660.

Toate 42 bucăți de mai sus au costat înainte fl. 40 și sînt de cumpărat acum cu ieftinul preț de fl. 6.60.

Patentul argint american, este un metal alb care păstrează culoarea argintului peste 25 de ani pentru care se garantează. Ca dovada cea mai bună este ca acest inserat

nu este o înșelătorie.

Si mă oblig a reda banii înaspoi ori-cui nu i-ar conveni marfa, astfel ca nimeni să nu pearză ocașiunea de a-și procura această admirabilă garnitură care convine a fi oferit cu un

elegant cadou de Crăciun și Anul-Nou,

precum și ori-ce casă cu menajiu mai bun. De vînzare numai la

A. HIRSCHBERG.

Agentura generală a uniunii fabricelor de obiecte de argint american patent

Vienna, II., Rembrandstrasse 19, II. Telefon nr. 1147.

Se trimite în provincie contra ramburs sau trimițînd banii înainte.

Praf de curățit pentru aceste obiecte 12 cr.

Sînt veritabilo numai obiectele purtînd aci alăturata marcă metal higienică.

Extrageri din scrisori de mulțumire:

Cu prima expediție sînt foarte mulțumit și vă rog a-mi mai trimite încă o garnitură.
Kalocsa. Johann Majarosy, protopresbiter.

Am fost foarte mulțumit de eleganta garnitură trimisă

Otto Bartusk,

căpitan Regal și Imperial al reg. 27 de Inf. din Laibach

Am primit pachetul și sînt foarte mulțumit, rog trimiteți-mi încă o garnitură de 18 lei
Kalosvar. Escolența sa Baroneasa Bánffy

Înainte de asta cu mai mult timp am cumpărat în persoană dela d-ta pentru o familie o garnitură de masă. Familia a fost foarte mulțumită cu marfa primită, de aceea rog să-mi trimiți și mie o astfel de garnitură și 5 cutii praf pentru curățit.

Dr. Victor Colceriu,
medic practic în Lăpușul-ung., Transilvania.

Pășune pentru oi de 200 jugere,

cu supraedificate, se dă în arândă pe mai mulți ani. A se întreba în Nou-săsesc nr. casei 103. 84 1-2

Cumpărați-vă Călindar!

Cel mai bun, mai frumos și mai ieftin călindar românesc

Călindarul Poporului pe 1902

a apărut și se află de vânzare cu prețul de **40 bani** (20 cr.) și porto **6 bani** (3 cr.)

Se poate procura dela librăria „Tipografii”, societate pe acții în Sibiu, strada Poplăcii nr. 15 și la alte librării din țeară.

O casă

din Lancrôm, în strada principală, se vinde din mâna liberă cu un preț moderat. Amănunte se capătă la:

Iosif Fabritius, 81 3-3
comerciant în Sebeșul-săsesc.

Franzbranntwein-ul

lui

BRÁZAY,

cel mai răspândit

și mai neapreciabil mijloc de cură în casă.

Se espedează dela fabrica lui

Coloman Brázay,

Budapesta, IV., Muzeum-kört nr. 23.

Mijloc pentru curățirea dinților. Spălându-și omul cel puțin de 3-ori pe zi gura — dacă se poate și 5-6-ori — cu apă stătută, în care se pune pe jumătate Franzbranntwein de-al lui Brázay, se țin gura și dinții curăți și aceștia sunt feriți de stricare. 228 18-52.

Feriți-vă de imitațiuni.

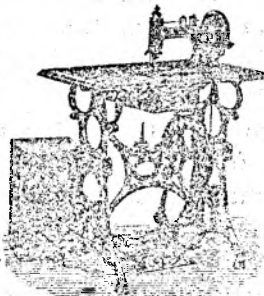
Fiți cu atențiune la marca de apărare.

Se capătă în ori-ce apotecă și în colielalte prăvălii.

Gustav Dürr,

mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede,
Sibiu. Piața-mare nr. 19.

Recomandă depositul seu mare și bine asortat cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite din fabrici străine și indigene pe lângă un preț foarte moderat.

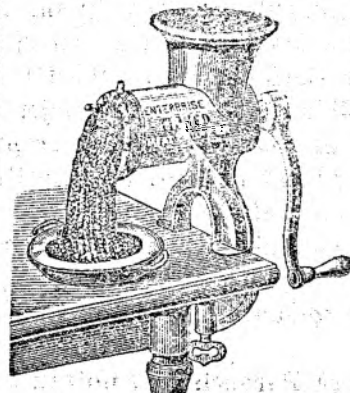
Ca specialități se recomandă mașinile de cusut:

Seidel & Naumann, G. M. Pfaff.

Toate acareturile mașinilor de cusut de ori-ce fel precum ace, curele, oleinri fine și altele se află întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de ori-ce fel sunt executate prompt, ieftin și conștientios cu garanție. Pentru fiecare mașină nouă de cusut cumpărată dela mine dau 5 ani garanție.

[42] 13-

Liste de prețuri se trimit la cerere gratis și franco.

Mașini

de

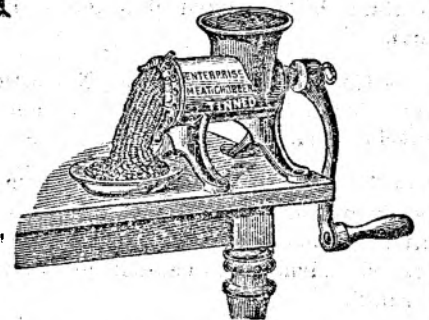
tocat carnea,

după

cel mai nou sistem.

de

prima calitate.

Formă pentru R, RR, S, UU.

Nr.	R	RR	S	SS	U	UU	T (cu roată)
toacă	30	45	60	60	75	75	120

1 buc. cor. 5 40 7.60 8.80 8.20 13.— 16.50 29.—

Formă pentru SS, U, T.

Toate părțile constituite pentru mașinile de tocat se capătă și singurate.

Ferestraue de trunchi ou garanță pentru fieoare bucată.

Ferestrauele cari nu corăspund se preschimbă.

	4	4 1/4	4 1/2	4 3/4	5	5 1/2	6'	lungime
1 buc.	115	120	125	130	138	150	155	m/m lăț.
1 buc.	130	138	145	150	158	165	170	m/m lăț.
1 buc.	cor. 2.50	2.60	2.96	3.30	3.70	4.50	5.80	

Aduc la cunoștința prea stimatelor femei, că în magazinul meu am totdeauna tot felul de piepteni de scărmanat.

Deposit de cărbuni de peatră și cocs.

Carol F. Jickeli,

Sibiu, Piața-mică, „La coasa de aur“.

83 2-6

Deschidere de restaurațiune.

Subscrisul am onoare a 'mi recomanda restaurațiunea română ce 'mi-am deschis cu ziua de astăzi în

Sibiu, strada Gării (Bahngasse) nr. 5

și totodată rog pe prea stimatul public a mă sprijini.

Serviciu prompt și cu prețuri moderate.

În ori-ce vreme se capătă mâncări gustoase și beuturi bune.

Aici se capătă și odăi pentru călători pe lângă prețuri foarte ieftine.

Cu deosebită stimă

Dumitru Bloțu,
arândator.

Sibiu, în Noemvrie 1901.

82 3-3